

К О Н В Е Н Ц І Я
Ради Європи про запобігання насильству стосовно жінок
і домашньому насильству та боротьбу із цими явищами

П р е а м б у л а

Держави – члени Ради Європи та інші держави, які підписали цю Конвенцію,

відзначаючи Конвенцію про захист прав людини і основоположних свобод (ETS № 5, 1950 рік) та Протоколи до неї, Європейську соціальну хартію (ETS № 35, 1961 рік, переглянута в 1996 році, ETS № 163), Конвенцію Ради Європи про заходи щодо протидії торгівлі людьми (CETS № 197, 2005 рік), а також Конвенцію Ради Європи про захист дітей від сексуальної експлуатації та сексуального насильства (CETS № 201, 2007 рік);

відзначаючи такі рекомендації Комітету міністрів державам – членам Ради Європи: Рекомендацію Rec(2002)5 про захист жінок від насильства, Рекомендацію CM/Rec(2007)17 про стандарти та механізми гендерної рівності, Рекомендацію CM/Rec(2010)10 про роль жінок та чоловіків у недопущенні й вирішенні конфліктів та в зміцненні миру, а також інші відповідні рекомендації;

беручи до уваги зростаючий обсяг судової практики Європейського суду з прав людини, який установлює важливі стандарти у сфері насильства стосовно жінок;

ураховуючи Міжнародний пакт про громадянські і політичні права (1966 рік), Міжнародний пакт про економічні, соціальні і культурні права (1966 рік), Конвенцію Організації Об'єднаних Націй про ліквідацію всіх форм дискримінації щодо жінок (CEDAW, 1979 рік) та Факультативний протокол до неї (1999 рік), а також Загальну рекомендацію Комітету CEDAW № 19 про насильство стосовно жінок, Конвенцію Організації Об'єднаних Націй про права дітей (1989 рік) та Факультативні протоколи до неї (2000

рік), а також Конвенцію Організації Об'єднаних Націй про права інвалідів (2006 рік);

ураховуючи Римський статут Міжнародного кримінального суду (2002 рік);

відзначаючи основні принципи міжнародного гуманітарного права й, зокрема, Женевську конвенцію (IV) про захист цивільного населення під час війни (1949 рік) та Додаткові протоколи I й II (1977 рік) до неї;

осуджуючи всі форми насильства стосовно жінок і домашнього насильства;

визнаючи те, що реалізація *de jure* та *de facto* рівності між жінками та чоловіками є ключовим елементом у запобіганні насильству стосовно жінок;

визнаючи те, що насильство стосовно жінок є проявом історично нерівного співвідношення сил між жінками та чоловіками, яке призвело до домінування над жінками та дискримінації жінок чоловіками та до недопущення повноцінної емансипації жінок;

визнаючи структурний характер насильства стосовно жінок як насильства за гендерною ознакою, а також те, що насильство стосовно жінок є одним з головних соціальних механізмів, яким жінок змушують зайняти підпорядковане положення порівняно із чоловіками;

визнаючи із серйозним занепокоєнням те, що жінки й дівчата часто піддаються тяжким формам насильства, як-от: домашньому насильству, сексуальним домаганням, зґвалтуванню, примусовому шлюбові, злочинам, учиненим в ім'я так званої «честі», та каліцтву геніталій, що становить тяжке порушення прав людини стосовно жінок і дівчат і є головною перешкодою для досягнення рівності між жінками та чоловіками;

визнаючи триваючі порушення прав людини під час збройних конфліктів, які зачіпають цивільне населення, особливо жінок, у формі поширеного або систематичного зґвалтування та сексуального насильства, а також можливість збільшення насильства за гендерною ознакою як під час конфліктів, так і після них;

визнаючи те, що жінки й дівчата піддаються більшому ризикові насильства за гендерною ознакою, ніж чоловіки;

визнаючи те, що домашнє насильство зачіпає жінок непропорційно й що чоловіки також можуть бути жертвами домашнього насильства;

визнаючи те, що діти є жертвами домашнього насильства, у тому числі як свідки насильства в лоні сім'ї;

прагнучи створити Європу, вільну від насильства стосовно жінок і домашнього насильства,

домовилися про таке:

Г Л А В А I

Цілі, визначення, рівність і недискримінація, загальні зобов'язання

С т а т т я 1

Цілі Конвенції

1. Цілями цієї Конвенції є:

а) захист жінок від усіх форм насильства й недопущення, кримінальне переслідування та ліквідація насильства стосовно жінок і домашнього насильства;

б) сприяння ліквідації всіх форм дискримінації стосовно жінок та заохочення дійсної рівності між жінками та чоловіками, у тому числі шляхом надання жінкам самостійності;

в) розробка всеосяжних рамок, політики та заходів для захисту всіх жертв насильства стосовно жінок і домашнього насильства та надання їм допомоги;

г) заохочення міжнародного співробітництва з метою ліквідації насильства стосовно жінок і домашнього насильства;

д) забезпечення підтримки та надання допомоги організаціям та правоохоронним органам в ефективному співробітництві для прийняття

комплексного підходу до ліквідації насильства стосовно жінок і домашнього насильства.

2. Ця Конвенція для забезпечення ефективного виконання Сторонами її положень установлює особливий механізм моніторингу.

Стаття 2 **Сфера застосування Конвенції**

1. Ця Конвенція застосовується до всіх форм насильства стосовно жінок, у тому числі домашнього насильства, яке зачіпає жінок непропорційно.

2. Сторони заохочуються застосовувати цю Конвенцію до всіх жертв домашнього насильства. Під час виконання положень цієї Конвенції Сторони звертають особливу увагу на жінок – жертв насильства за гендерною ознакою.

3. Ця Конвенція застосовується в мирний час і в ситуаціях збройного конфлікту.

Стаття 3 **Визначення**

Для цілей цієї Конвенції:

а) «насильство стосовно жінок» розуміється як порушення прав людини й форма дискримінації стосовно жінок та означає всі акти насильства стосовно жінок за гендерною ознакою, результатом яких є або може бути фізична, сексуальна, психологічна або економічна шкода чи страждання стосовно жінок, у тому числі погрози таких дій, примус або свавільне позбавлення волі, незалежно від того, чи відбувається це в публічному або приватному житті;

б) «домашнє насильство» означає всі акти фізичного, сексуального, психологічного або економічного насильства, які відбуваються в лоні сім'ї чи

в межах місця проживання або між колишніми чи теперішніми подружжями або партнерами, незалежно від того, чи проживає правопорушник у тому самому місці, що й жертва, чи ні або незалежно від того, чи проживав правопорушник у тому самому місці, що й жертва, чи ні;

с) «гендер» означає соціально закріплені ролі, поведінку, діяльність і характерні ознаки, які певне суспільство вважає належними для жінок та чоловіків;

д) «насильство стосовно жінок за гендерною ознакою» означає насильство, яке спрямоване проти жінки через те, що вона є жінкою, або яке зачіпає жінок непропорційно;

е) «жертва» означає будь-яку фізичну особу, що піддається поведінці, зазначеній у пунктах «а» та «б»;

ф) «жінки» охоплює дівчат до 18 років.

Стаття 4

Основоположні права, рівність і недискримінація

1. Сторони вживають необхідних законодавчих та інших заходів для підтримки та захисту права кожного, особливо жінок, на те, щоб жити без насильства як в публічній, так і в приватній сферах.

2. Сторони осуджують усі форми дискримінації стосовно жінок і своєчасно вживають необхідних законодавчих та інших заходів для запобігання дискримінації, зокрема шляхом:

– закріплення в їхніх національних конституціях або іншому відповідному законодавстві принципу рівності між жінками та чоловіками й забезпечення практичної реалізації цього принципу;

– заборони дискримінації стосовно жінок, у тому числі за допомогою використання санкцій, де це доречно;

– скасування законів та практики, які є дискримінаційними стосовно жінок.

3. Виконання положень цієї Конвенції Сторонами, зокрема вжиття заходів для захисту прав жертв, забезпечується без дискримінації за будь-якою ознакою, як-от: статі, гендеру, раси, кольору шкіри, мови, релігійних, політичних або інших переконань, національного або соціального походження, належності до національної меншини, майнового стану, народження, сексуальної орієнтації, гендерної ідентичності, віку, стану здоров'я, інвалідності, сімейного стану, статусу мігранта чи біженця або іншого статусу.

4. Спеціальні заходи, які є необхідними для запобігання насильству за гендерною ознакою та захисту жінок від насильства за гендерною ознакою, не розглядаються як дискримінація згідно з положеннями цієї Конвенції.

Стаття 5

Зобов'язання та належна увага з боку держави

1. Сторони утримуються від вчинення будь-яких актів насильства стосовно жінок і забезпечують, щоб державні органи, посадові особи, представники, установи та інші учасники, які діють від імені держави, діяли відповідно до цього зобов'язання.

2. Сторони вживають необхідних законодавчих та інших заходів для забезпечення належної уваги до недопущення, розслідування, покарання та забезпечення компенсації стосовно актів насильства, які підпадають під сферу застосування цієї Конвенції та які вчинені недержавними учасниками.

Стаття 6

Політика, яка враховує гендерні аспекти

Сторони зобов'язуються включати гендерну перспективу у виконання положень цієї Конвенції та оцінку їхнього впливу, а також заохочувати й ефективно здійснювати політику рівності між жінками та чоловіками й надання жінкам самостійності.

Г Л А В А ІІ

Комплексна політика та збір даних

Стаття 7

Усеосяжна та скоординована політика

1. Сторони вживають необхідних законодавчих та інших заходів для прийняття та здійснення загальнодержавної ефективної, усеосяжної та скоординованої політики, яка охоплює всі відповідні заходи для запобігання всім формам насильства та для боротьби з усіма формами насильства, які підпадають під сферу застосування цієї Конвенції, і пропонують цілісну відповідь насильству стосовно жінок.

2. Сторони забезпечують, щоб у політиці, зазначеній у пункті 1, у центрі всіх заходів були права жертви та щоб така політика здійснювалася за допомогою ефективного співробітництва між усіма відповідними органами, установами та організаціями.

3. Заходи, ужиті відповідно до цієї статті, охоплюють, де це доречно, усіх відповідних учасників, як-от: державні органи, національні, регіональні й місцеві парламенти та органи, національні установи з прав людини та організації громадянського суспільства.

Стаття 8

Фінансові ресурси

Сторони виділяють відповідні фінансові та людські ресурси для належного здійснення комплексної політики, заходів і програм для запобігання всім формам насильства та для боротьби з усіма формами насильства, які підпадають під сферу застосування цієї Конвенції, у тому числі тієї комплексної політики, заходів і програм, які здійснюються неурядовими організаціями та громадянським суспільством.

Стаття 9

Неурядові організації та громадянське суспільство

Сторони визнають, заохочують і підтримують на всіх рівнях роботу відповідних неурядових організацій та громадянського суспільства, які активно діють у боротьбі з насильством стосовно жінок, і встановлюють ефективне співробітництво із цими організаціями.

Стаття 10

Координуючий орган

1. Сторони призначають або заснують один або більше офіційних органів, відповідальних за координацію, виконання, моніторинг та оцінку політики та заходів для запобігання всім формам насильства та для боротьби з усіма формами насильства, які підпадають під сферу застосування цієї Конвенції. Ці органи координують збір даних, як зазначено в статті 11, аналізують і поширюють його результати.

2. Сторони забезпечують, щоб органи, призначені або засновані відповідно до цієї статті, отримували інформацію загального характеру про заходи, ужиті згідно з главою VIII.

3. Сторони забезпечують, щоб органи, призначені або засновані відповідно до цієї статті, мали можливість безпосередньо підтримувати зв'язок і зміцнювати відносини з відповідними органами в інших Сторонах.

Стаття 11

Збір даних і дослідження

1. Для цілей виконання цієї Конвенції Сторони зобов'язуються:

а) регулярно збирати відповідні дезагреговані статистичні дані про випадки всіх форм насильства, які підпадають під сферу застосування цієї Конвенції;

б) підтримувати дослідження стосовно всіх форм насильства, які підпадають під сферу застосування цієї Конвенції, для вивчення його основних причин і наслідків, кількості випадків і рівня винесених вироків, а також ефективності заходів, ужитих для виконання цієї Конвенції.

2. Сторони докладають зусиль для проведення опитувань населення на регулярній основі для оцінки поширення й тенденцій усіх форм насильства, які підпадають під сферу застосування цієї Конвенції.

3. Сторони забезпечують групу експертів, зазначену в статті 66 цієї Конвенції, інформацією, зібраною відповідно до цієї статті, для стимулювання міжнародного співробітництва та уможливлення міжнародного порівняльного аналізу.

4. Сторони забезпечують, щоб інформація, зібрана відповідно до цієї статті, була доступною громадськості.

Г Л А В А ІІІ **Недопущення**

С т а т т я 12 **Загальні зобов'язання**

1. Сторони вживають необхідних заходів для заохочення змін у соціальних і культурних моделях поведінки жінок та чоловіків з метою викорінення упереджень, звичаїв, традицій та всіх інших практик, які ґрунтуються на ідеї неповноцінності жінок або на стереотипних ролях жінок та чоловіків.

2. Сторони вживають необхідних законодавчих та інших заходів для запобігання всім формам насильства, які підпадають під сферу застосування цієї Конвенції, будь-якою фізичною або юридичною особою.

3. Будь-які заходи, ужиті згідно із цією главою, повинні враховувати й спрямовуватися на особливі потреби осіб, які стали вразливими внаслідок

особливих обставин; у центрі таких заходів повинні бути права людини всіх жертв.

4. Сторони вживають необхідних заходів для заохочення всіх членів суспільства, особливо чоловіків і хлопців, активно сприяти запобіганню всім формам насильства, які підпадають під сферу застосування цієї Конвенції.

5. Сторони забезпечують, щоб культура, звичаї, релігія, традиція або так звана «честь» не розглядалися як виправдання будь-яких актів насильства, які підпадають під сферу застосування цієї Конвенції.

6. Сторони вживають необхідних заходів для заохочення програм та діяльності для надання жінкам самостійності.

Стаття 13 **Підвищення обізнаності**

1. Сторони заохочують або проводять на регулярній основі та на всіх рівнях кампанії або програми з підвищення обізнаності, у тому числі в співробітництві з національними установами з прав людини та органами з питань забезпечення рівності, громадянським суспільством та неурядовими організаціями, зокрема жіночими організаціями, де це доречно, для підвищення обізнаності та розуміння серед широкої громадськості різних проявів усіх форм насильства, які підпадають під сферу застосування цієї Конвенції, та їхніх наслідків для дітей, а також потреби в запобіганні такому насильству.

2. Сторони забезпечують широке поширення серед широкої громадськості інформації про заходи, доступні для запобігання актам насильства, які підпадають під сферу застосування цієї Конвенції.

Стаття 14

Навчання

1. Сторони здійснюють, де це доречно, необхідні кроки для включення адаптованого до рівня розвитку учнів навчального матеріалу з таких питань, як рівність між жінками та чоловіками, нестереотипні гендерні ролі, взаємна повага, вирішення конфліктів у міжособистісних стосунках без застосування насильства, насильство стосовно жінок за гендерною ознакою та право на особисту цілісність, у формальні навчальні плани на всіх рівнях навчання.

2. Сторони здійснюють необхідні кроки для заохочення принципів, зазначених у пункті 1, у неформальних навчальних структурах, а також у спортивних, культурно-дозвіллевих структурах і в засобах масової інформації.

Стаття 15

Підготовка спеціалістів

1. Сторони забезпечують або посилюють належну підготовку для відповідних спеціалістів, які займаються жертвами або особами, що вчинили будь-які акти насильства, які підпадають під сферу застосування цієї Конвенції, з питань недопущення та виявлення такого насильства, забезпечення рівності між жінками та чоловіками, потреб і прав жертв, а також стосовно того, як запобігати повторній віктимізації.

2. Сторони заохочують, щоб підготовка, зазначена в пункті 1, охоплювала підготовку зі скоординованого міжвідомчого співробітництва для забезпечення всеосяжного та відповідного управління зверненнями у випадках насильства, які підпадають під сферу застосування цієї Конвенції.

Стаття 16

Профілактичне втручання та лікувальні програми

1. Сторони вживають необхідних законодавчих або інших заходів для запровадження або підтримки програм, спрямованих на навчання осіб, що вчинили домашнє насильство, ненасильницькій поведінці в міжособистісних стосунках з метою запобігання подальшому насильству та зміни насильницьких манер поведінки.

2. Сторони вживають необхідних законодавчих або інших заходів для запровадження або підтримки лікувальних програм, спрямованих на профілактику рецидивів з боку правопорушників, зокрема з боку осіб, що вчинили статеві злочини.

3. Під час ужиття заходів, зазначених у пунктах 1 та 2, Сторони забезпечують, щоб першочергова увага приділялася безпеці, підтримці та правам людини жертв і щоб, де це доречно, ці програми запроваджувалися та виконувалися в тісному співробітництві зі спеціалізованими службами підтримки жертв.

Стаття 17

Участь приватного сектора та засобів масової інформації

1. Сторони заохочують приватний сектор, сектор інформаційно-комунікаційних технологій та засоби масової інформації, з належною повагою до свободи висловлювань та їхньої незалежності, брати участь у розробці та здійсненні політики та запровадженні керівних принципів і стандартів саморегулювання для запобігання насильству стосовно жінок та підвищення поваги до їхньої гідності.

2. Сторони розвивають і заохочують у співробітництві з учасниками приватного сектора навички серед дітей, батьків та викладачів стосовно того, як діяти з інформаційно-комунікаційним середовищем, яке надає доступ до

принизливого контенту сексуального або насильницького характеру, який може бути шкідливим.

Г Л А В А І V Захист та підтримка

С т а т т я 18 Загальні зобов'язання

1. Сторони вживають необхідних законодавчих або інших заходів для захисту всіх жертв від будь-яких подальших актів насильства.

2. Сторони вживають необхідних законодавчих або інших заходів згідно з національним законодавством для забезпечення існування належних механізмів здійснення ефективного співробітництва між усіма відповідними державними органами, у тому числі судовими органами, прокуратурою, правоохоронними органами, місцевими та регіональними органами, а також неурядовими організаціями та іншими відповідними організаціями й суб'єктами, для захисту й підтримки жертв і свідків усіх форм насильства, які підпадають під сферу застосування цієї Конвенції, у тому числі шляхом звернення до загальних і спеціалізованих служб підтримки, зазначених у статтях 20 та 22 цієї Конвенції.

3. Сторони забезпечують, щоб заходи, ужиті згідно із цією главою:

- ґрунтувалися на гендерному розумінні насильства стосовно жінок і домашнього насильства та зосереджувалися на правах людини та безпеці жертви;

- ґрунтувалися на комплексному підході, який враховує відносини між жертвами, правопорушниками, дітьми та їхнім більш широким соціальним оточенням;

- були спрямовані на уникнення повторної віктимізації;

- були спрямовані на надання самостійності та економічної незалежності жінкам – жертвам насильства;

– дозволяли, де це доречно, щоб різні служби захисту та підтримки розташовувалися в тих самих приміщеннях;

– урахували особливі потреби уразливих осіб, у тому числі дітей-жертв, та були доступними для них.

4. Надання послуг не повинно залежати від готовності жертви висунути обвинувачення або свідчити проти будь-якого правопорушника.

5. Сторони вживають відповідних заходів для забезпечення консульського й іншого захисту та підтримки їхнім громадянам та іншим жертвам, які мають право на такий захист, згідно з їхніми зобов'язаннями за міжнародним правом.

Стаття 19

Інформація

Сторони вживають необхідних законодавчих або інших заходів для забезпечення того, щоб жертви отримували відповідну та своєчасну інформацію про доступні служби підтримки та правові заходи мовою, яку вони розуміють.

Стаття 20

Загальні служби підтримки

1. Сторони вживають необхідних законодавчих або інших заходів для забезпечення того, щоб жертви мали доступ до служб, які допомагають їм відновитися після насильства. Ці заходи повинні охоплювати, за необхідності, такі послуги, як юридичні та психологічні консультації, фінансову допомогу, надання житла, навчання, підготовку та допомогу в пошуку роботи.

2. Сторони вживають необхідних законодавчих або інших заходів для забезпечення того, щоб жертви мали доступ до служб охорони здоров'я та соціальних служб і щоб ці служби мали необхідні ресурси, а спеціалісти були

підготовленими для надання допомоги жертвам та направляли їх до належних служб.

Стаття 21

Допомога в індивідуальних (колективних) скаргах

Сторони забезпечують, щоб жертви мали інформацію та доступ до застосовуваних регіональних і міжнародних індивідуальних (колективних) механізмів скарг. Сторони заохочують надання чіткої та продуманої допомоги жертвам у поданні будь-яких таких скарг.

Стаття 22

Спеціалізовані служби підтримки

1. Сторони вживають необхідних законодавчих або інших заходів для забезпечення або організації, з дотриманням належного географічного розподілу, невідкладних, коротко- і довгострокових спеціалізованих служб підтримки будь-якій жертві, що піддається будь-яким актам насильства, які підпадають під сферу застосування цієї Конвенції.

2. Сторони забезпечують або створюють спеціалізовані служби підтримки жінок для всіх жінок – жертв насильства та їхніх дітей.

Стаття 23

Притулки

Сторони вживають необхідних законодавчих або інших заходів для забезпечення створення відповідних, легкодоступних притулків у достатній кількості для надання безпечного розміщення жертв, особливо жінок та їхніх дітей, та надання їм дієвої допомоги.

Стаття 24

Телефонні лінії допомоги

Сторони вживають необхідних законодавчих або інших заходів для запровадження загальнодержавних цілодобових (24/7) безоплатних телефонних ліній допомоги для надання консультацій абонентам, конфіденційно або з належним урахуванням їхньої анонімності, стосовно всіх форм насильства, які підпадають під сферу застосування цієї Конвенції.

Стаття 25

Підтримка жертв сексуального насильства

Сторони вживають необхідних законодавчих або інших заходів для забезпечення створення відповідних легкодоступних консультативних центрів допомоги жертвам зґвалтування або сексуального насильства в достатній кількості для забезпечення медичної та судово-медичної експертизи, підтримки у випадку травм і надання консультацій жертвам.

Стаття 26

Захист та підтримка дітей-свідків

1. Сторони вживають необхідних законодавчих або інших заходів для забезпечення того, щоб під час надання захисту та послуг з підтримки жертв належно враховувалися права та потреби дітей – свідків усіх форм насильства, які підпадають під сферу застосування цієї Конвенції.

2. Заходи, ужиті відповідно до цієї статті, охоплюють орієнтовані на відповідну вікову групу психосоціальні консультації дітей – свідків усіх форм насильства, які підпадають під сферу застосування цієї Конвенції, та приділяють належну увагу найкращим інтересам дитини.

Стаття 27 **Повідомлення**

Сторони вживають необхідних заходів для заохочення будь-якої особи – свідка вчинення актів насильства, які підпадають під сферу застосування цієї Конвенції, або особи, яка має обґрунтовані підстави вважати, що такий акт може бути вчинено або що очікуються подальші акти насильства, повідомляти про це компетентним організаціям або органам.

Стаття 28 **Повідомлення спеціалістів**

Сторони вживають необхідних заходів для забезпечення того, щоб правила конфіденційності, які покладаються національним законодавством на певних спеціалістів, не становили перешкоди стосовно можливості, за певних умов, їхнього повідомлення компетентним організаціям або органам, якщо в них є обґрунтовані підстави вважати, що вчинено тяжкий акт насильства, який підпадає під сферу застосування цієї Конвенції, або що очікуються подальші тяжкі акти насильства.

Г Л А В А V **Матеріальне право**

Стаття 29 **Цивільні позови та засоби правового захисту**

1. Сторони вживають необхідних законодавчих або інших заходів для забезпечення жертв належними засобами цивільно-правового захисту стосовно правопорушника.

2. Сторони вживають необхідних законодавчих або інших заходів для забезпечення жертв, згідно із загальними принципами міжнародного права, належними засобами цивільно-правового захисту стосовно державних

органів, які не виконали свого обов'язку вжити необхідних запобіжних або захисних заходів у межах своїх повноважень.

Стаття 30 **Компенсація**

1. Сторони вживають необхідних законодавчих або інших заходів для забезпечення того, щоб жертви мали право вимагати компенсацію від осіб, що вчинили будь-яке з правопорушень, установлених відповідно до цієї Конвенції.

2. Належна державна компенсація присуджуються тим, хто постраждав від тяжких тілесних ушкоджень або порушення здоров'я, настільки, наскільки шкода не покривається з інших джерел, як-от: правопорушником, страхуванням або державним медичним і соціальним забезпеченням. Це не перешкоджає Сторонам вимагати повернення наданої компенсації від правопорушника, за умови належного забезпечення безпеки жертви.

3. Заходи, ужиті відповідно до пункту 2, забезпечують надання компенсації в межах розумного строку.

Стаття 31 **Опіка, права на відвідування та безпека**

1. Сторони вживають необхідних законодавчих або інших заходів для забезпечення того, щоб під час визначення опіки та прав на відвідування дітей до уваги бралися випадки насильства, які підпадають під сферу застосування цієї Конвенції.

2. Сторони вживають необхідних законодавчих або інших заходів для забезпечення того, щоб здійснення будь-яких прав на відвідування або опіку не ставило під загрозу права та безпеку жертви або дітей.

Стаття 32

Цивільні наслідки примусових шлюбів

Сторони вживають необхідних законодавчих або інших заходів для забезпечення того, щоб шлюби, укладені під примусом, могли бути оскаржені, анульовані або розірвані без покладення неналежного фінансового або адміністративного тягаря на жертву.

Стаття 33

Психологічне насильство

Сторони вживають необхідних законодавчих або інших заходів для забезпечення того, щоб умисну поведінку, яка призводить до тяжкого порушення психічної цілісності шляхом примушування або погроз, було криміналізовано.

Стаття 34

Переслідування

Сторони вживають необхідних законодавчих або інших заходів для забезпечення того, щоб умисну поведінку, яка полягає в повторному здійсненні загрозливої поведінки, спрямованої на іншу особу, що змушує його чи її боятися за свою безпеку, було криміналізовано.

Стаття 35

Фізичне насильство

Сторони вживають необхідних законодавчих або інших заходів для забезпечення того, щоб умисну поведінку, яка полягає у вчиненні актів фізичного насильства проти іншої особи, було криміналізовано.

Стаття 36

Сексуальне насильство, у тому числі зґвалтування

1. Сторони вживають необхідних законодавчих або інших заходів для забезпечення того, щоб було криміналізовано такі форми умисної поведінки:

а) здійснення, без згоди, вагінального, анального або орального проникнення сексуального характеру в тіло іншої особи з використанням будь-якої частини тіла або предмета;

б) здійснення, без згоди, інших актів сексуального характеру з особою;

с) примушування іншої особи до здійснення, без згоди, актів сексуального характеру з третьою особою.

2. Згоду повинно бути надано добровільно як результат вільного волевиявлення особи, отриманого в контексті супутніх обставин.

3. Сторони вживають необхідних законодавчих або інших заходів для забезпечення того, щоб положення пункту 1 також застосовувалися до актів, учинених проти колишніх чи теперішніх подружжів або партнерів, як це визнається національним законодавством.

Стаття 37

Примусовий шлюб

1. Сторони вживають необхідних законодавчих або інших заходів для забезпечення того, щоб умисну поведінку, яка полягає в примушуванні дорослого або дитини до вступу в шлюб, було криміналізовано.

2. Сторони вживають необхідних законодавчих або інших заходів для забезпечення того, щоб умисну поведінку, яка полягає в заманюванні дорослого або дитини на територію Сторони або держави іншої, ніж та, у якій він чи вона проживає, для примушування цього дорослого або дитини до вступу в шлюб, було криміналізовано.

Стаття 38

Каліцтво жіночих геніталій

Сторони вживають необхідних законодавчих або інших заходів для забезпечення того, щоб було криміналізовано такі форми умисної поведінки:

- а) видалення, інфібуляція або здійснення будь-якого іншого каліцтва в цілому або частково великих статевих губ, малих статевих губ або клітора;
- б) примушування жінки до того, щоб вона зазнала актів, перелічених у підпункті «а», або схилення її до цього;
- с) підбурювання, примушування дівчини до того, щоб вона зазнала актів, перелічених у підпункті «а», або схилення її до цього.

Стаття 39

Примусовий аборт та примусова стерилізація

Сторони вживають необхідних законодавчих або інших заходів для забезпечення того, щоб було криміналізовано такі форми умисної поведінки:

- а) проведення абортів жінці без її попередньої та інформованої згоди;
- б) проведення хірургічного втручання, метою або наслідком якого є припинення здатності жінки до природної репродукції без її попередньої та інформованої згоди або розуміння процедури.

Стаття 40

Сексуальне домагання

Сторони вживають необхідних законодавчих або інших заходів для забезпечення того, щоб будь-яка форма небажаної вербальної, невербальної або фізичної поведінки сексуального характеру, метою або наслідком якої є порушення гідності особи, зокрема шляхом створення залякувального, ворожого, принизливого або образливого середовища, підлягала кримінальній або іншій юридичній санкції.

Стаття 41

Пособництво або підбурювання та замах

1. Сторони вживають необхідних законодавчих або інших заходів для визнання правопорушенням умисно вчиненого пособництва або підбурювання у вчиненні будь-якого з правопорушень, установлених відповідно до статей 33, 34, 35, 36, 37, пункту «а» статті 38 та статті 39 цієї Конвенції.

2. Сторони вживають необхідних законодавчих або інших заходів для встановлення правопорушеннями умисно вчинених замахів на вчинення правопорушень, установлених відповідно до статей 35, 36, 37, пункту «а» статті 38 та статті 39 цієї Конвенції.

Стаття 42

Неприйнятні виправдання злочинів, у тому числі злочини, учинені в ім'я так званої «честі»

1. Сторони вживають необхідних законодавчих або інших заходів для забезпечення того, щоб у кримінальному провадженні, розпочатому після вчинення будь-якого з актів насильства, які підпадають під сферу застосування цієї Конвенції, культура, звичаї, релігія, традиція або так звана «честь» не розглядалися як виправдання таких актів. Це охоплює, зокрема, заяви про те, що жертва порушила культурні, релігійні, соціальні чи традиційні норми або звичаї належної поведінки.

2. Сторони вживають необхідних законодавчих заходів для забезпечення того, щоб підбурювання будь-якою особою стосовно дитини вчинити будь-який з актів, зазначений у пункті 1, не зменшувало кримінальної відповідальності такої особи за вчинені акти.

Стаття 43

Настання відповідальності за кримінальні правопорушення

Відповідальність за правопорушення, установлені відповідно до цієї Конвенції, настає незалежно від характеру відносин між жертвою та правопорушником.

Стаття 44

Юрисдикція

1. Сторони вживають необхідних законодавчих або інших заходів для встановлення юрисдикції над будь-яким правопорушенням, установленим відповідно до цієї Конвенції, якщо правопорушення вчинено:

- a) на їхній території, або
- b) на борту корабельного судна під їхнім прапором, або
- c) на борту повітряного судна, зареєстрованого відповідно до їхнього законодавства, або
- d) одним з їхніх громадян, або
- e) особою, яка постійно проживає на їхній території.

2. Сторони докладають зусиль для вжиття необхідних законодавчих або інших заходів з метою встановлення юрисдикції над будь-яким правопорушенням, установленим відповідно до цієї Конвенції, якщо правопорушення вчинено проти одного з їхніх громадян або особи, яка постійно проживає на їхній території.

3. Для кримінального переслідування правопорушень, установлених відповідно до статей 36, 37, 38 та 39 цієї Конвенції, Сторони вживають необхідних законодавчих або інших заходів для забезпечення того, щоб їхня юрисдикція не залежала від умови, що дії криміналізовано в місці, де їх було вчинено.

4. Для кримінального переслідування правопорушень, установлених відповідно до статей 36, 37, 38 та 39 цієї Конвенції, Сторони вживають необхідних законодавчих або інших заходів для забезпечення того, щоб їхня

юрисдикція стосовно підпунктів «d» та «e» пункту 1, не залежала від умови, що кримінальне переслідування може бути розпочато тільки після повідомлення жертви правопорушення або надання інформації державою, на території якої було вчинено правопорушення.

5. Сторони вживають необхідних законодавчих або інших заходів для встановлення юрисдикції над правопорушеннями, установленими відповідно до цієї Конвенції, у випадках, коли ймовірний правопорушник присутній на їхній території та не підлягає екстрадиції іншій Стороні тільки на підставі свого громадянства.

6. У випадках, коли ймовірне правопорушення, установлене відповідно до цієї Конвенції, підпадає під юрисдикцію більше ніж однієї Сторони, такі Сторони, де це доречно, проводять консультації одна з одною для визначення найсприятливішої юрисдикції для кримінального переслідування.

7. Без шкоди загальним нормам міжнародного права ця Конвенція не виключає будь-якої кримінальної юрисдикції, що здійснює Сторона відповідно до свого національного законодавства.

С т а т т я 45 **Санкції та заходи**

1. Сторони вживають необхідних законодавчих або інших заходів для забезпечення покарання ефективними, пропорційними та переконливими санкціями за вчинення правопорушень, установлених відповідно до цієї Конвенції, з урахуванням ступеня їхньої тяжкості. Ці санкції охоплюють, де це доречно, вироки, що передбачають позбавлення волі, що може стати підставою для екстрадиції.

2. Сторони можуть приймати інші заходи стосовно правопорушників, як-от:

– моніторинг або нагляд стосовно засуджених осіб;

– позбавлення батьківських прав, якщо найкращі інтереси дитини, які можуть охоплювати безпеку жертви, не можуть бути гарантовані в будь-який інший спосіб.

Стаття 46 **Обтяжуючі обставини**

Сторони вживають необхідних законодавчих або інших заходів для забезпечення можливості врахування таких обставин, якщо вони вже не є частиною складових елементів правопорушення, згідно з відповідними положеннями національного законодавства як обтяжуючі обставини під час визначення вироку за правопорушення, установлені відповідно до цієї Конвенції:

- a) правопорушення було вчинено проти колишнього чи теперішнього подружжя або партнера, як це визнається національним законодавством, членом сім'ї, особою, яка проживає разом з жертвою, або особою, яка зловжила своїми повноваженнями;
- b) правопорушення або пов'язані правопорушення були вчинені повторно;
- c) правопорушення було вчинено проти особи, уразливої через особливі обставини;
- d) правопорушення було вчинено проти дитини або в присутності дитини;
- e) правопорушення вчинили дві або більше осіб, які діяли разом;
- f) правопорушенню передувало або його супроводжувало тяжке насильство;
- g) правопорушення було вчинено із застосуванням зброї або з погрозою застосування зброї;
- h) правопорушення завдало жертві тяжкої фізичної або психологічної шкоди;

i) правопорушника вже було засуджено за правопорушення подібного характеру.

Стаття 47 **Вироки, винесені іншою Стороною**

Сторони вживають необхідних законодавчих або інших заходів для забезпечення можливості під час визначення вироку враховувати остаточні вироки, винесені іншою Стороною стосовно правопорушень, установлених відповідно до цієї Конвенції.

Стаття 48 **Заборона на обов'язкові альтернативні процеси або вироки з вирішення спорів**

1. Сторони вживають необхідних законодавчих або інших заходів для заборони на обов'язкові альтернативні процеси з вирішення спорів, у тому числі посередництво та примирення, стосовно всіх форм насильства, які підпадають під сферу застосування цієї Конвенції.

2. Сторони вживають необхідних законодавчих або інших заходів для забезпечення того, щоб у разі винесення рішення про сплату штрафу належним чином ураховувалася здатність правопорушника виконати свої фінансові зобов'язання перед жертвою.

Г Л А В А VI **Розслідування, кримінальне переслідування, процесуальне право та захисні заходи**

Стаття 49 **Загальні зобов'язання**

1. Сторони вживають необхідних законодавчих або інших заходів для забезпечення того, щоб розслідування та судові провадження стосовно всіх

форм насильства, які підпадають під сферу застосування цієї Конвенції, здійснювалися без неналежних затримок і з урахуванням прав жертви на всіх стадіях кримінального провадження.

2. Сторони вживають необхідних законодавчих або інших заходів згідно з основними принципами прав людини та з огляду на гендерне розуміння насильства для забезпечення ефективного розслідування та кримінального переслідування правопорушень, установлених відповідно до цієї Конвенції.

Стаття 50

Невідкладне реагування, запобігання та захист

1. Сторони вживають необхідних законодавчих або інших заходів для забезпечення того, щоб відповідальні правоохоронні органи негайно та належним чином реагували на всі форми насильства, які підпадають під сферу застосування цієї Конвенції, шляхом надання належного та невідкладного захисту жертвам.

2. Сторони вживають необхідних законодавчих або інших заходів для забезпечення того, щоб відповідальні правоохоронні органи негайно та належним чином здійснювали запобігання всім формам насильства, які підпадають під сферу застосування цієї Конвенції, та захист від усіх таких форм, у тому числі застосування профілактичних оперативних заходів та збір доказів.

Стаття 51

Оцінка ризиків та управління ризиками

1. Сторони вживають необхідних законодавчих або інших заходів для забезпечення того, щоб оцінка летального ризику, серйозності ситуації та ризику повторення насильства здійснювалася всіма відповідними органами

для управління ризиком та, якщо необхідно, для забезпечення скоординованої безпеки та підтримки.

2. Сторони вживають необхідних законодавчих або інших заходів для забезпечення того, щоб оцінка, зазначена в пункті 1, належним чином урахувала на всіх стадіях розслідування та застосування захисних заходів те, що особи, що вчинили акти насильства, які підпадають під сферу застосування цієї Конвенції, мають вогнепальну зброю або мають доступ до неї.

Стаття 52 **Нагальні заборонювальні приписи**

Сторони вживають необхідних законодавчих або інших заходів для забезпечення того, щоб компетентним органам надавалися повноваження видавати приписи в ситуаціях безпосередньої небезпеки про те, щоб особа, що вчинила домашнє насильство, звільнила місце проживання жертви або особи, яка знаходиться в ситуації ризику, на достатній період, та заборонити правопорушнику заходити до місця проживання жертви або особи, яка знаходиться в ситуації ризику, або контактувати з жертвою або особою, яка знаходиться в ситуації ризику. Заходи, ужиті відповідно до цієї статті, надають пріоритет безпеці жертви або особи, яка знаходиться в ситуації ризику.

Стаття 53 **Обмежувальні або захисні приписи**

1. Сторони вживають необхідних законодавчих або інших заходів для забезпечення того, щоб належні обмежувальні або захисні приписи були доступними для жертв усіх форм насильства, які підпадають під сферу застосування цієї Конвенції.

2. Сторони вживають необхідних законодавчих або інших заходів для забезпечення того, щоб обмежувальні або захисні приписи, зазначені в пункті 1, були:

- доступними для невідкладного захисту та без покладення неналежного фінансового або адміністративного тягаря на жертву;
- виданими на певний період або до їхньої зміни чи зняття;
- у разі необхідності виданими на основі *ex parte*, що має негайну дію;
- доступними незалежно від іншого правового провадження або на додаток до нього;
- дозволеними бути представленими в подальшому правовому провадженні.

3. Сторони вживають необхідних законодавчих або інших заходів для забезпечення того, щоб порушення обмежувальних або захисних приписів, виданих відповідно до пункту 1, підлягало ефективним, пропорційним та переконливим кримінальним або іншим юридичним санкціям.

Стаття 54 **Розслідування та докази**

Сторони вживають необхідних законодавчих або інших заходів для забезпечення того, щоб у будь-якому цивільному або кримінальному провадженні докази, які стосуються історії сексуальних стосунків та поведінки жертви, дозволялися тільки тоді, коли це є суттєвим і необхідним.

Стаття 55 **Провадження *ex parte* та *ex officio***

1. Сторони забезпечують, щоб розслідування або кримінальне переслідування правопорушень, установлених відповідно до статей 35, 36, 37, 38 та 39 цієї Конвенції, не залежали цілком від повідомлення або скарги, поданої жертвою, якщо правопорушення було вчинено цілком або частково

на її території, і щоб провадження могло продовжуватися навіть, якщо жертва відкликає свою заяву або скаргу.

2. Сторони вживають необхідних законодавчих або інших заходів для забезпечення згідно з умовами, передбаченими їхнім національним законодавством, можливості для урядових та неурядових організацій та радників з питань домашнього насильства надавати допомогу та (або) підтримку жертвам на їхнє прохання під час розслідування та судового провадження стосовно правопорушень, установлених відповідно до цієї Конвенції.

Стаття 56 **Заходи захисту**

1. Сторони вживають необхідних законодавчих або інших заходів для захисту прав та інтересів жертв, у тому числі їхніх особливих потреб як свідків, на всіх стадіях розслідування та судового провадження, зокрема шляхом:

a) забезпечення їхньої безпеки, а також безпеки їхніх сімей та свідків від погроз, помсти та повторної віктимізації;

b) забезпечення інформування жертв, принаймні у випадках, коли жертви та сім'ї можуть бути в небезпеці, коли правопорушник утік або його звільнено тимчасово чи остаточно;

c) інформування їх згідно з умовами, передбаченими національним законодавством, про їхні права й послуги, які їм може бути надано, та про наслідки розгляду їхньої заяви, обвинувачень, загальний розвиток розслідування та провадження, їхню роль у цьому, а також результат розгляду їхньої справи;

d) надання жертвам можливості в спосіб, що відповідає процесуальним нормам національного законодавства, бути вислуханими, подавати докази та викладати безпосередньо або через посередника свої думки, потреби й

стурбованості, а також щоб такі думки, потреби й стурбованості були розглянуті;

е) забезпечення жертв належними послугами підтримки для представлення та врахування належним чином їхніх прав й інтересів;

ф) забезпечення того, щоб могли бути прийняті заходи для захисту приватного життя та репутації жертви;

г) забезпечення уникнення контакту між жертвами та правопорушниками в приміщеннях суду та правоохоронних органів, де це можливо;

h) надання жертвам незалежних та компетентних перекладачів, коли жертви є учасниками провадження або коли вони подають докази;

і) надання можливості жертвам давати свідчення відповідно до норм, передбачених національним законодавством, у залі суду без особистої присутності або принаймні без присутності ймовірного правопорушника, особливо шляхом використання відповідних комунікаційних технологій, де це можливо.

2. Дитина – жертва та дитина – свідок насильства стосовно жінок і домашнього насильства забезпечуються, де це доречно, спеціальними заходами захисту з урахуванням найкращих інтересів дитини.

Стаття 57 **Правова допомога**

Сторони забезпечують право на правову допомогу та безоплатну правову допомогу жертвам відповідно до умов, передбачених їхнім національним законодавством.

Стаття 58 **Строки давності**

1. Сторони вживають необхідних законодавчих або інших заходів для забезпечення подовження строку давності для порушення будь-яких

правових проваджень стосовно правопорушень, установлених відповідно до статей 36, 37, 38 та 39 цієї Конвенції, на строк, який достатній для здійснення ефективного порушення провадження після досягнення жертвою повноліття і який буде домірним до ступеня тяжкості правопорушення, про яке йдеться.

Г Л А В А VII **Міграція та притулок**

С т а т т я 59 **Статус перебування**

1. Сторони вживають необхідних законодавчих або інших заходів для забезпечення того, щоб жертвам, статус перебування яких залежить від статусу перебування подружжя або партнера, як це визначено національним законодавством, у разі розірвання шлюбу або стосунків надавався в разі особливо складних обставин, за заявою, незалежний дозвіл на перебування, незалежно від тривалості шлюбу або стосунків. Умови стосовно надання й тривалості незалежного дозволу на перебування встановлюються національним законодавством.

2. Сторони вживають необхідних законодавчих або інших заходів для забезпечення того, щоб жертви могли отримати призупинення провадження стосовно вислання, порушеного у зв'язку зі статусом перебування, який залежить від статусу перебування подружжя або партнера, як це визначено національним законодавством, для надання їм можливості подати заяву про отримання незалежного дозволу на перебування.

3. Сторони видають поновлюваний дозвіл на перебування жертвам в одній з двох зазначених нижче ситуацій або в обох:

а) коли компетентний орган вважає, що їхнє перебування є необхідним у зв'язку з їхньою особистою ситуацією;

б) коли компетентний орган вважає, що їхнє перебування є необхідним для цілей їхнього співробітництва з компетентними органами в розслідуванні або кримінальному провадженні.

4. Сторони вживають необхідних законодавчих або інших заходів для забезпечення того, щоб жертви примусового шлюбу, які вивезені до іншої країни для цілей шлюбу та які, як наслідок, втратили свій статус перебування в країні, де вони постійно проживають, могли це право відновити.

Стаття 60 **Заяви про надання притулку,** **які ґрунтуються на гендерній ознаці**

1. Сторони вживають необхідних законодавчих або інших заходів для забезпечення того, щоб насильство стосовно жінок за гендерною ознакою могло бути визнано як форма переслідування в розумінні статті 1 А (2) Конвенції про статус біженців 1951 року та як форма тяжкої шкоди, що є підставою для додаткового (субсидіарного) захисту.

2. Сторони забезпечують, щоб під час розгляду кожного положення Конвенції враховувалося тлумачення, яке враховує гендерний фактор, і у випадках, коли встановлено, що існують побоювання стосовно переслідувань за одним або більше із цих положень, заявникам надається статус біженця згідно із застосовними відповідними документами.

3. Сторони вживають необхідних законодавчих або інших заходів для розробки з урахуванням гендерного фактору процедур прийому та служб підтримки для шукачів притулку, а також гендерних керівних принципів і процедур надання притулку з урахуванням гендерного фактору, у тому числі визначення статусу біженця та заяв про міжнародний захист.

Стаття 61

Невислання

1. Сторони вживають необхідних законодавчих або інших заходів для дотримання принципу невислання згідно з існуючими зобов'язаннями за міжнародним правом.

2. Сторони вживають необхідних законодавчих або інших заходів для забезпечення того, щоб жертви насильства стосовно жінок, які потребують захисту, незважаючи на їхній статус або місце перебування, за жодних обставин не поверталися до будь-якої країни, де існував би ризик їхньому життю або де вони могли б бути піддані тортурам або нелюдському чи принизливому поводженню або покаранню.

Г Л А В А VIII

Міжнародне співробітництво

Стаття 62

Загальні принципи

1. Сторони співробітничать між собою настільки широко, наскільки це можливо, відповідно до положень цієї Конвенції та шляхом застосування відповідних міжнародних та регіональних документів про співробітництво в цивільних і кримінальних справах, домовленостей, погоджених на основі уніфікованого або взаємозобов'язувального та національного законодавства для:

- а) недопущення, боротьби та переслідування всіх форм насильства, які підпадають під сферу застосування цієї Конвенції;
- б) захисту та надання допомоги жертвам;
- с) розслідувань або проваджень стосовно правопорушень, установлених відповідно до цієї Конвенції;

d) виконання відповідних судових рішень у цивільних та кримінальних справах, винесених судовими органами Сторін, у тому числі захисних приписів.

2. Сторони вживають необхідних законодавчих або інших заходів для забезпечення того, щоб жертви правопорушення, установленого відповідно до цієї Конвенції та вчиненого на території Сторони іншої, ніж та, де вони проживають, могли подати скаргу до компетентних органів їхньої держави проживання.

3. Якщо Сторона, яка обумовлює надання взаємної правової допомоги в кримінальних справах, екстрадицію або виконання судових рішень у цивільних або кримінальних справах, винесених іншою Стороною цієї Конвенції, наявністю договору, отримує запит про таке правове співробітництво від Сторони, з якою вона не уклала такого договору, вона може вважати цю Конвенцію правовою підставою для надання взаємної правової допомоги в кримінальних справах, екстрадиції або виконання судових рішень у цивільних або кримінальних справах, винесених іншою Стороною стосовно правопорушень, установлених відповідно до цієї Конвенції.

4. Сторони докладують зусиль для включення, де це доречно, питань запобігання насильству стосовно жінок і домашньому насильству та боротьби із цими явищами в програми допомоги розвитку, передбачені на користь третіх держав, у тому числі шляхом укладення двосторонніх і багатосторонніх угод з третіми державами з метою сприяння захисту жертв відповідно до пункту 5 статті 18.

Стаття 63

Заходи стосовно осіб, які знаходяться в ситуації ризику

Коли Сторона, на основі інформації, яка знаходиться в її розпорядженні, має обґрунтовані підстави вважати, що особа знаходиться в ситуації безпосереднього ризику заподіяння будь-якого акту насильства,

зазначеного в статтях 36, 37, 38 та 39 цієї Конвенції, на території іншої Сторони, Сторона, яка має інформацію, заохочується передати її без затримок останній для забезпечення вжиття належних заходів захисту. Де це можливо, ця інформація охоплює подробиці про існуючі положення стосовно захисту на користь особи, яка знаходиться в ситуації ризику.

Стаття 64 **Інформація**

1. Запитувана Сторона невідкладно інформує запитуючу Сторону про остаточний результат дій, здійснених за цією главою. Запитувана Сторона також невідкладно інформує запитуючу Сторону про будь-які обставини, які унеможливають виконання запитуваної дії або можуть суттєво її затримати.

2. Сторона може, у межах свого національного законодавства, без попереднього запиту надіслати іншій Стороні інформацію, отриману в рамках її розслідувань, коли вона вважає, що розкриття такої інформації могло б допомогти отримуючій Стороні в недопущенні кримінальних правопорушень, установлених відповідно до цієї Конвенції, або в порушенні чи проведенні розслідувань або проваджень стосовно таких кримінальних правопорушень, або що це могло б призвести до надіслання такою Стороною запиту про співробітництво за цією главою.

3. Сторона, яка отримує будь-яку інформацію відповідно до пункту 2, надсилає таку інформацію своїм компетентним органам для того, щоб було здійснено провадження, якщо вони вважаються доречними, або щоб ця інформація могла бути врахована у відповідних цивільних та кримінальних провадженнях.

Стаття 65

Захист даних

Персональні дані зберігаються та використовуються відповідно до зобов'язань, узятих Сторонами за Конвенції про захист осіб у зв'язку з автоматизованою обробкою персональних даних (ETS № 108).

Г Л А В А ІХ

Механізм моніторингу

Стаття 66

Група експертів з дій проти насильства стосовно жінок і домашнього насильства

1. Група експертів з дій проти насильства стосовно жінок і домашнього насильства (далі – ГРЕВІО) здійснює моніторинг виконання цієї Конвенції Сторонами.

2. ГРЕВІО складається мінімум з 10 членів і максимум з 15 членів з урахуванням гендерного та географічного балансу, а також багатодисциплінарної експертизи. Її члени обираються Комітетом Сторін з кандидатів, призначених Сторонами на чотирирічний строк, з правом переобрання один раз та обираються з громадян Сторін.

3. Перше обрання 10 членів здійснюється протягом одного року після набрання чинності цією Конвенцією. Обрання п'яти додаткових членів здійснюється після 25-ої ратифікації або приєднання.

4. Обрання членів ГРЕВІО ґрунтується на таких принципах:

а) вони обираються за прозорою процедурою з осіб високих моральних якостей, відомих за їхню визнану компетенцію в галузі прав людини, гендерної рівності, насильства стосовно жінок і домашнього насильства або надання допомоги та захисту жертвам, або продемонстрували професійний досвід у сферах, які підпадають під сферу застосування цієї Конвенції;

б) два члени ГРЕВІО не можуть бути громадянами однієї держави;

- с) вони повинні представляти основні правові системи;
- д) вони повинні представляти відповідних учасників та установи, які займаються питаннями насильства стосовно жінок і домашнього насильства;
- е) вони діють в особистій якості та є незалежними й неупередженими під час виконання своїх функцій і можуть ефективно виконувати свої обов'язки.

5. Процедура обрання членів ГРЕВІО визначається Комітетом міністрів Ради Європи після консультацій зі Сторонами та отримання одностайної згоди Сторін протягом шести місяців після набрання чинності цією Конвенцією.

6. ГРЕВІО приймає власні правила процедури.

7. Члени ГРЕВІО та інші члени делегацій, які здійснюють візити до країн, як це передбачено в пунктах 9 та 14 статті 68, користуються привілеями та імунітетами, установленими в додатку до цієї Конвенції.

Стаття 67 **Комітет Сторін**

1. Комітет Сторін складається з представників Сторін цієї Конвенції.

2. Комітет Сторін скликається Генеральним секретарем Ради Європи. Його перше засідання проводиться протягом одного року після набрання чинності цією Конвенцією для обрання членів ГРЕВІО. Після цього він збирається кожний раз, коли одна третина Сторін, Президент Комітету Сторін або Генеральний секретар вимагають цього.

3. Комітет Сторін приймає власні правила процедури.

Стаття 68 **Процедура**

1. Сторони подають Генеральному секретарю Ради Європи, ґрунтуючись на анкеті, підготовленій ГРЕВІО, звіт про законодавчі та інші

заходи, які впроваджують в дію положення цієї Конвенції, для розгляду ГРЕВІО.

2. ГРЕВІО розглядає звіти, подані відповідно до пункту 1, з представниками відповідної Сторони.

3. Подальші процедури оцінки поділяються на раунди, тривалість яких визначає ГРЕВІО. На початку кожного раунду ГРЕВІО визначає спеціальні положення, на яких ґрунтується процедура оцінки, та надсилає анкету.

4. ГРЕВІО визначає відповідні засоби для здійснення цієї процедури моніторингу. ГРЕВІО, зокрема, може затвердити анкету для кожного раунду оцінки, яка може слугувати основою для процедури оцінки виконання Сторонами. Ця анкета надсилається всім Сторонам. Сторони відповідають на цю анкету, а також на будь-який інший запит про інформацію від ГРЕВІО.

5. ГРЕВІО може отримувати інформацію про виконання Конвенції від неурядових організацій та громадянського суспільства, а також від національних установ із захисту прав людини.

6. ГРЕВІО належним чином враховує існуючу інформацію, доступну з інших регіональних та міжнародних документів та органів у галузях, які підпадають під сферу застосування цієї Конвенції.

7. Під час затвердження анкети для кожного раунду оцінки ГРЕВІО належним чином враховує існуючий збір даних і дослідження в Сторонах, як це зазначено в статті 11 цієї Конвенції.

8. ГРЕВІО може отримувати інформацію про виконання Конвенції від Комісару Ради Європи з прав людини, Парламентської асамблеї та відповідних спеціалізованих органів Ради Європи, а також органів, заснованих відповідно до інших міжнародних документів. Скарги, подані до цих органів, та результати їхнього розгляду будуть доступними ГРЕВІО.

9. ГРЕВІО може додатково організовувати, у співробітництві з національними органами та за допомогою незалежних національних експертів, візити до країн, якщо зібраної інформації недостатньо або у

випадках, передбачених у пункті 14. Під час цих візитів ГРЕВІО можуть допомагати спеціалісти з конкретних галузей.

10. ГРЕВІО готує проект звіту, який містить аналіз виконання положень, на яких ґрунтується оцінка, а також свої зауваження та пропозиції стосовно того, як відповідна Сторона може вирішити виявлені проблеми. Проект звіту передається для коментарів Стороні, стосовно якої проводиться оцінка. ГРЕВІО під час ухвалення звіту бере до уваги її коментарі.

11. На підставі всієї отриманої інформації та коментарів Сторін ГРЕВІО ухвалює свій звіт і висновки стосовно заходів, ужитих відповідною Стороною для виконання положень цієї Конвенції. Цей звіт і висновки надсилаються відповідній Стороні та Комітетові Сторін. Звіт і висновки ГРЕВІО оприлюднюються з моменту їхнього ухвалення разом з можливими коментарями відповідної Сторони.

12. Без шкоди процедурі на основі пунктів 1–8 Комітет Сторін може прийняти, на основі звіту й висновків ГРЕВІО, рекомендації, адресовані цій Стороні а) що стосуються заходів, яких необхідно вжити для виконання висновків ГРЕВІО, якщо необхідно, зі встановленням дати надання інформації про їхнє виконання, а також б) що мають на меті сприяння співробітництву із цією Стороною для належного виконання цієї Конвенції.

13. Якщо ГРЕВІО отримує надійну інформацію, що зазначає ситуацію, у якій проблеми вимагають негайної уваги для недопущення або обмеження розміру або кількості серйозних порушень Конвенції, ГРЕВІО може запитати термінове подання спеціального звіту стосовно заходів, ужитих для недопущення тяжкої, масивної або стійкої форми насильства стосовно жінок.

14. Ураховуючи інформацію, подану відповідною Стороною, а також будь-яку іншу доступну надійну інформацію, ГРЕВІО може призначити одного або більше зі своїх членів для проведення розслідування та негайного повідомлення ГРЕВІО. Коли це виправдано та зі згоди Сторони, розслідування може охоплювати візит на її територію.

15. Після розгляду висновків розслідування, зазначеного в пункті 14, ГРЕВІО передає ці висновки відповідній Стороні та, коли це доречно, Комітетові Сторін і Комітетові міністрів Ради Європи разом з будь-якими коментарями та рекомендаціями.

Стаття 69 **Загальні рекомендації**

ГРЕВІО може ухвалювати, де це доречно, загальні рекомендації про виконання цієї Конвенції.

Стаття 70 **Парламентське залучення до моніторингу**

1. Національним парламентам пропонується брати участь у моніторингу заходів, ужитих для виконання цієї Конвенції.
2. Сторони подають звіти ГРЕВІО до своїх національних парламентів.
3. Парламентській Асамблеї Ради Європи пропонується регулярно розглядати питання виконання цієї Конвенції.

Г Л А В А X

Зв'язок з іншими міжнародними документами

Стаття 71 **Зв'язок з іншими міжнародними документами**

1. Ця Конвенція не впливає на права та обов'язки, які випливають з інших міжнародних документів, сторонами яких є або стануть Сторони цієї Конвенції та які містять положення з питань, що регулюються цією Конвенцією.

2. Сторони цієї Конвенції можуть укласти між собою двосторонні чи багатосторонні угоди з питань, які регулюються в цій Конвенції, для

доповнення та посилення її положень або для сприяння застосуванню закріплених у ній принципів.

Г Л А В А Х І Поправки до Конвенції

С т а т т я 7 2 Поправки

1. Будь-яка пропозиція, зроблена Стороною, стосовно внесення поправки до цієї Конвенції повідомляється Генеральному секретарю Ради Європи та передається нею або ним державам – членам Ради Європи, будь-якій державі, яка підписала цю Конвенцію, будь-якій Стороні, Європейському Союзу, будь-якій державі, якій запропоновано підписати цю Конвенцію відповідно до положень статті 75, та будь-якій державі, якій запропоновано приєднатися до цієї Конвенції відповідно до положень статті 76.

2. Комітет міністрів Ради Європи розглядає запропоновану поправку та, після проведення консультацій зі Сторонами цієї Конвенції, які не є членами Ради Європи, може прийняти поправку більшістю, передбаченою в пункті «d» статті 20 Статуту Ради Європи.

3. Текст будь-якої поправки, прийнятої Комітетом міністрів відповідно до пункту 2, передається Сторонам для прийняття.

4. Будь-яка поправка, прийнята відповідно до пункту 2, набирає чинності в перший день місяця, що настає після закінчення місячного строку з дати, коли всі Сторони повідомили Генеральному секретарю про прийняття ними поправки.

Г Л А В А XII Прикінцеві положення

Стаття 73 Дія Конвенції

Положення цієї Конвенції не обмежують положень національного законодавства та зобов'язальних міжнародних документів, які вже набрали чинності або можуть набрати чинності та згідно з якими особам під час запобігання насильству стосовно жінок і домашньому насильству та боротьби із цими явищами надаються або могли б надаватися сприятливіші права.

Стаття 74 Вирішення спорів

1. Сторони будь-якого спору, який може виникнути стосовно застосування або тлумачення положень цієї Конвенції, у першу чергу намагаються вирішити його за допомогою переговорів, примирення, арбітражу або будь-якими іншими методами мирного вирішення, прийнятими за взаємною згодою між ними.

2. Комітет міністрів Ради Європи може встановити процедури вирішення, доступні для використання Сторонами в спорі, якщо вони погодяться на це.

Стаття 75 Підписання та набрання чинності

1. Ця Конвенція є відкритою для підписання державами – членами Ради Європи, державами, які не є членами Ради Європи, але брали участь у її розробці, а також Європейським Союзом.

2. Ця Конвенція підлягає ратифікації, прийняттю чи затвердженню. Ратифікаційні грамоти або документи про прийняття чи затвердження передаються на зберігання Генеральному секретарю Ради Європи.

3. Ця Конвенція набирає чинності з першого дня місяця, що настає після закінчення тримісячного строку з дати, коли 10 держав, які підписали цю Конвенцію, у тому числі щонайменше вісім держав – членів Ради Європи, висловили свою згоду на обов'язковість для них Конвенції відповідно до положень пункту 2.

4. Стосовно будь-якої держави, зазначеної в пункті 1, або стосовно Європейського Союзу, які пізніше висловлять свою згоду на обов'язковість для них Конвенції, вона набирає чинності з першого дня місяця, що настає після закінчення тримісячного строку з дати передачі на зберігання їхньої ратифікаційної грамоти або документа про прийняття чи затвердження.

Стаття 76 **Приєднання до Конвенції**

1. Після набрання чинності цією Конвенцією Комітет міністрів Ради Європи після консультацій зі Сторонами цієї Конвенції та отримання їхньої одностайної згоди може запропонувати будь-якій державі, яка не є членом Ради Європи та не брала участі в розробці Конвенції, приєднатися до цієї Конвенції за рішенням, прийнятим більшістю, передбаченою в пункті «d» статті 20 Статуту Ради Європи, та за умови одностайного голосування представників Сторін, які мають право брати участь у засіданнях Комітету міністрів.

2. Стосовно будь-якої держави, яка приєднується до Конвенції, Конвенція набирає чинності з першого дня місяця, що настає після закінчення тримісячного строку з дати передачі на зберігання Генеральному секретарю Ради Європи документа про приєднання.

Стаття 77 **Територіальне застосування**

1. Будь-яка держава або Європейський Союз під час підписання або передачі на зберігання своєї ратифікаційної грамоти або документа про прийняття, затвердження чи приєднання може визначити територію або території, до яких застосовується ця Конвенція.

2. Будь-яка Сторона в подальшому шляхом надіслання заяви, адресованій Генеральному секретарю Ради Європи, може поширити застосування цієї Конвенції на будь-яку іншу визначену в заяві територію, за міжнародні відносини якої вона несе відповідальність або від імені якої вона вповноважена брати на себе зобов'язання. Стосовно такої території Конвенція набирає чинності з першого дня місяця, який настає після закінчення тримісячного строку з дати отримання заяви Генеральним секретарем Ради Європи.

3. Будь-яку заяву, зроблену згідно з двома попередніми пунктами цієї статті, стосовно будь-якої території, визначеної в такій заяві, може бути відкликано шляхом повідомлення Генеральному секретарю Ради Європи. Відкликання набирає чинності з першого дня місяця, що настає після закінчення тримісячного строку з дати отримання такого повідомлення Генеральним секретарем Ради Європи.

Стаття 78 Застереження

1. Стосовно будь-якого положення цієї Конвенції не може бути зроблено жодного застереження, за винятками, передбаченими в пунктах 2 та 3.

2. Будь-яка держава або Європейський Союз під час підписання або передачі на зберігання своєї ратифікаційної грамоти або документа про прийняття, затвердження чи приєднання може в заяві, адресованій Генеральному секретарю Ради Європи, заявити, що вона залишає за собою право не застосовувати або застосовувати лише в певних випадках або за певних умов положення, передбачені в:

- пункті 2 статті 30;
- підпункті «е» пункту 1, пунктах 3 та 4 статті 44;
- пункті 1 статті 55 стосовно статті 35 щодо незначних правопорушень;
- статті 58 стосовно статей 37, 38 та 39;
- статті 59.

3. Будь-яка держава або Європейський Союз під час підписання або передачі на зберігання своєї ратифікаційної грамоти або документа про прийняття, затвердження чи приєднання може в заяві, адресованій Генеральному секретарю Ради Європи, заявити, що вона залишає за собою право передбачати некримінальні санкції, замість кримінальних санкцій, за поведінку, передбачену в статтях 33 та 34.

4. Будь-яка Сторона може цілком або частково відкликати застереження за допомогою заяви, адресованої Генеральному секретарю Ради Європи. Ця заява набирає чинності з дати її отримання Генеральним секретарем.

Стаття 79 **Дійсність і перегляд застережень**

1. Застереження, зазначені в пунктах 2 та 3 статті 78, є дійсними протягом п'яти років з дати набрання чинності цією Конвенцією стосовно відповідної Сторони. Однак такі застереження можуть бути поновлені на періоди такої самої тривалості.

2. За вісімнадцять місяців до дати закінчення дії застереження Генеральний секретар Ради Європи повідомляє про таке закінчення відповідній Стороні. Не пізніше ніж за три місяці до закінчення Сторона повідомляє Генеральному секретарю про те, що вона продовжує, змінює або відкликає своє застереження. За відсутності повідомлення відповідною Стороною Генеральний секретар інформує Сторону про те, що її застереження вважається продовженим автоматично на період у шість місяців. Якщо відповідна Сторона не повідомляє про свій намір продовжити

або змінити своє застереження до закінчення такого періоду, застереження втрачає чинність.

3. Якщо Сторона робить застереження відповідно до пунктів 2 та 3 статті 78, вона надає, перед його поновленням або на запит, пояснення ГРЕВІО стосовно підстав, які виправдовують його продовження.

Стаття 80 **Денонсація**

1. Будь-яка Сторона може будь-коли денонсувати цю Конвенцію шляхом надіслання повідомлення, адресованого Генеральному секретарю Ради Європи.

2. Така денонсація набирає чинності з першого дня місяця, що настає після закінчення тримісячного строку з дати отримання повідомлення Генеральним секретарем.

Стаття 81 **Повідомлення**

Генеральний секретар Ради Європи повідомляє державам – членам Ради Європи, державам, які не є членами Ради Європи, але брали участь у її розробці, будь-якій державі, яка підписала цю Конвенцію, будь-якій Стороні, Європейському Союзу, будь-якій державі, якій запропоновано приєднатися до цієї Конвенції про:

- a) будь-яке підписання;
- b) передачу на зберігання будь-якої ратифікаційної грамоти або документа про прийняття, затвердження чи приєднання;
- c) будь-яку дату набрання чинності цією Конвенцією згідно зі статтями 75 та 76;
- d) будь-яку поправку, прийняту згідно зі статтею 72, і дату набрання чинності такою поправкою;

е) будь-яке застереження та відкликання застереження, зроблені відповідно до статті 78;

ф) будь-яку денонсацію Конвенції, зроблену відповідно до положень статті 80;

г) будь-яку іншу дію, повідомлення або інформацію, що стосуються цієї Конвенції;

На посвідчення чого ті, що підписалися нижче, належним чином на це вповноважені, підписали цю Конвенцію.

Учинено в м. Стамбул 11 травня 2011 року англійською та французькою мовами, при цьому обидва тексти є рівноавтентичними, в одному примірнику, який передається на зберігання в архіві Ради Європи. Генеральний секретар Ради Європи надсилає засвідчені копії кожній державі – члену Ради Європи, державам, які не є членами Ради Європи, але брали участь у розробці цієї Конвенції, Європейському Союзу та будь-якій державі, якій запропоновано приєднатися до цієї Конвенції.

Д о д а т о к 1

Привілеї та імунітети (стаття 66)

1. Цей додаток застосовується до членів ГРЕВІО, зазначених у статті 66 Конвенції, а також до інших членів делегацій, які відвідують країну. Для цілей цього додатка термін «інші члени делегацій, які відвідують країну» охоплює незалежних національних експертів і спеціалістів, зазначених у пункті 9 статті 68 Конвенції, працівників Ради Європи та перекладачів, найнятих Радою Європи для супроводження ГРЕВІО під час її візитів до країн.

2. Члени ГРЕВІО та інші члени делегацій, які відвідують країну, під час виконання своїх функцій, пов'язаних з підготовкою та проведенням візитів до країн, а також подальших заходів, і подорожуванням у зв'язку із цими функціями, користуються такими привілеями та імунітетами:

а) імунітет від особистого арешту або затримання та конфіскації їхнього особистого багажу, імунітет від юридичного процесу будь-якого виду стосовно слів, висловлених або написаних, та всіх дій, учинених ними в їхній офіційній якості;

б) звільнення від будь-яких обмежень стосовно їхньої свободи пересування під час виїзду з їхньої країни проживання та повернення до неї, під час в'їзду до країни, у якій вони виконують свої функції, та виїзду з неї, а також від реєстрації як іноземця в країні, яку вони відвідують або через яку проїжджають під час виконання своїх функцій.

3. У ході подорожей, здійснюваних під час виконання своїх функцій, членам ГРЕВІО та іншим членам делегацій, які відвідують країну, у питанні митного та валютного контролю надаються такі самі можливості, які надаються представникам іноземних урядів під час тимчасового виконання ними своїх офіційних обов'язків.

4. Документи, пов'язані з оцінкою виконання Конвенції, що перевозяться членами ГРЕВІО та іншими членами делегацій, які відвідують країну, є недоторканими настільки, наскільки стосуються діяльності ГРЕВІО.

Жодної затримки або цензури не застосовується до офіційної кореспонденції ГРЕВІО або до офіційних повідомлень членів ГРЕВІО та інших членів делегацій, які відвідують країну.

5. Для забезпечення членів ГРЕВІО та інших членів делегацій, які відвідують країну, повною свободою висловлювань та повною незалежністю під час виконання їхніх обов'язків імунітет від юридичного процесу стосовно слів, висловлених або написаних, та всіх дій, учинених ними під час виконання їхніх обов'язків, продовжує надаватися, незалежно від того, що відповідні особи більше не виконують таких обов'язків.

6. Привілеї та імунітети надаються особам, зазначеним у пункті 1 цього додатка, для забезпечення незалежного виконання їхніх функцій в інтересах ГРЕВІО, а не для їхньої особистої вигоди. Відмова від імунітету осіб, зазначених у пункті 1 цього додатка, здійснюється Генеральним секретарем Ради Європи в будь-якому випадку, коли, на його думку, імунітет перешкоджає би здійсненню правосуддя та коли від нього можна відмовитися без шкоди інтересам ГРЕВІО.

Застереження та заяви держав до Конвенції Ради Європи про запобігання насильству стосовно жінок і домашньому насильству та боротьбу з цими явищами

Андорра

Застереження, що міститься в ратифікаційній грамоті, зданій на зберігання 22 квітня 2014 р.

Відповідно до пункту 2 статті 78 Конвенції, Андорра залишає за собою право не застосовувати положення, викладені в пункті 2 статті 30 Конвенції.

Повідомлення про поновлення застережень та заява, що містяться у листі Постійного представництва Андорри від 29 січня 2020 року у повідомленні Міністерства закордонних справ Андорри від 9 січня 2020 р., зареєстрованому в Генеральному секретаріаті 29 січня 2020 р.

Князівство Андорри вирішило поновити новий п'ятирічний період відповідно до п. 1. ст. 79 Конвенції з наступними застереженнями:

«Відповідно до п. 2 ст. 78 Конвенції, Андорра залишає за собою право не застосовувати положення, визначені в п. 2 ст. 30 Конвенції.»

Відповідно до пункту 3 статті 79 (Якщо Сторона робить застереження відповідно до пунктів 2 і 3 статті 78, вона надає до свого поновлення застережень або на запит пояснення GREVIO на підставах, що виправдовують його продовження), Уряд Андорри бажає повідомити, що у випадках, коли шкода не покривається іншими механізмами, Андорра розглядає, що прийняття додаткової відповідальності, та таким чином, надання компенсації тим, хто зазнав серйозних тілесних ушкоджень або шкоди здоров'ю, створить упереджене ставлення щодо жертв, що потерпіли від інших злочинів. Більше того, ця додаткова відповідальність ще не врегульована внутрішнім законодавством.

Це питання обговорювалось на засіданні Генеральної Ради (Парламенті) 12 грудня 2019 року з ініціативи члена парламенту пані Джудіт Салазар Альварес, яка висловилася проти відновлення цього застереження. Як результат, Палата надала підтримку цьому застереженню із зобов'язанням внести необхідні законодавчі зміни, щоб мати змогу якомога швидше відкликати застереження до пункту 2 статті 30 Конвенції. Відповідно, Уряд Андорри вирішив розпочати вивчення законів, які з цією метою потребують змін.

Більше того, національне законодавство вже передбачає комплексну систему захисту, яка включає, серед іншого, соціальну, медичну, психологічну та правову допомогу потерпілим.

Вірменія

**Застереження, що міститься у вербальній ноті
Постійного представництва Вірменії,
переданій заступнику Генерального секретаря
під час підписання документа 18 січня 2018 р.**

Відповідно до пункту 2 статті 78 Конвенції Республіка Вірменія залишає за собою право не застосовувати положення Конвенції викладені в:

- пункт 2 статті 30;
- пункт 1 статті 55 стосовно статті 35 щодо незначних правопорушень;
- стаття 58 стосовно статті 37;
- стаття 59.

Австрія

**Заперечення, що міститься у вербальній ноті
Постійного представництва Австрії від 11 квітня 2016 р.,
заресстрованій у Генеральному секретаріаті 13 квітня 2016 р.**

Уряд Австрії розглянув заяву, зроблену Республікою Польща під час ратифікації Конвенції Ради Європи Конвенції Ради Європи про запобігання насильству стосовно жінок і домашньому насильству та боротьбу із цими явищами, вчиненої в м. Стамбул 11 травня 2011 року про те, що Республіка Польща буде застосовувати Конвенцію відповідно до принципів і положень Конституції Республіки Польща.

Австрія вважає, що така заява в цілому є застереженням. Відповідно до статті 78 Конвенції застереження дозволяються лише щодо обмеженої та визначеної кількості статей. Австрія також вважає, що, посилаючись на принципи та положення своєї Конституції, Польща зробила застереження загального та невизначеного обсягу, яке чітко не визначає для інших Держав-учасниць Конвенції якою мірою держава, що зробила таку заяву, прийняла зобов'язання щодо Конвенції.

Тому Австрія вважає це застереження також несумісним із предметом та метою Конвенції та не схвалює його.

Це заперечення не виключає набрання чинності Конвенцією між Австрійською Республікою та Республікою Польща.

Бельгія

**Декларація, що міститься у вербальній ноті
Постійного представництва Бельгії від 20 квітня 2016 р.,
заресстрованій у Генеральному секретаріаті 25 квітня 2016 р.**

Королівство Бельгія заявляє, що офіційним органом, визначеним статтею 10 Конвенції, є Інститут рівності жінок і чоловіків, Брюссель, Бельгія.

Хорватія

Застереження та декларація, що містяться в ратифікаційній грамоті, зданій на зберігання 12 червня 2018 р.

Відповідно до пункту 2 статті 78 Конвенції, Республіка Хорватія залишає за собою право застосовувати положення, викладені у пункті 2 статті 30, лише стосовно потерпілих, які реалізують право на компенсацію відповідно до вимог національного законодавства, що регулює питання виплати компенсації жертвам від правопорушень.

Тлумачення Заяви

Республіка Хорватія вважає, що метою Конвенції є захист жінок від усіх форм насильства, а також запобігання, переслідування та ліквідація насильства проти жінок та домашнього насильства.

Республіка Хорватія вважає, що положення Конвенції не включають ні зобов'язання щодо впровадження гендерної ідеології в хорватську правову та освітню систему, ні зобов'язання модифікувати конституційне визначення шлюбу.

Республіка Хорватія вважає, що Конвенція відповідає положенням Конституції Республіки Хорватія, зокрема положенням про захист прав людини та основних свобод, і застосовуватиме Конвенцію з урахуванням вищезазначених положень, принципів та цінностей конституційного ладу Республіки Хорватія.

Кіпр

Застереження, що міститься у вербальній ноті Постійного представництва Кіпру від 15 червня 2015 р., зданій на зберігання під час підписання документа 16 червня 2015 р.

Відповідно до пункту 2 статті 78 Конвенції Республіка Кіпр залишає за собою право не застосовувати положення, викладені у:

- а) пункті 2 статті 30;
- б) пунктах 1 «е», 3 та 4 статті 44;
- в) статті 59.

Застереження, що міститься у вербальній ноті Постійного представництва Кіпру, зданій на зберігання разом з ратифікаційною грамотою 10 листопада 2017 р.

Відповідно до пункту 2 статті 78 Конвенції Республіка Кіпр залишає за собою право не застосовувати положення, викладені у:

- a) пункті 2 статті 30;
- b) пунктах 1 «е», 3 та 4 статті 44;
- c) статті 59.

Чеська Республіка

Застереження, що міститься в повідомленні про підписання, переданих заступнику Генерального секретаря 2 травня 2016 р.

Відповідно до пункту 2 статті 78 Конвенції Чеська Республіка залишає за собою право не застосовувати положення, викладені в пункті 1 «е» статті 44 Конвенції.

Данія

Застереження, що міститься в документі про затвердження, зданому на зберігання 23 квітня 2014 р.

Відповідно до пункту 2 статті 78 Конвенції Данія залишає за собою право не застосовувати положення, викладені у пункті 3 статті 44, стосовно статей 36, 37 та 39 Конвенції.

Відповідно до пункту 3 статті 78 Конвенції Данія залишає за собою право передбачати некримінальні санкції замість кримінальних санкцій за поведінку, зазначену у статті 34 Конвенції.

Відповідно до статті 77 Конвенції Данія заявляє, що до подальшого повідомлення Конвенція не застосовуватиметься до Гренландії та Фарерських островів.

Повідомлення про поновлення застережень, що містяться у повідомленні Міністерства юстиції Данії, передані Постійним представництвом Данії та зареєстровані Генеральним секретаріатом 30 квітня 2019 р.

Відповідно до п. 2 статті 79 Конвенції Уряд Королівства Данії заявляє, що повністю підтримує застереження зроблені під час ратифікації Конвенції на п'ятирічний період в порядку пункту 1 статті 79 Конвенції.

Примітка Секретаріату:

Повідомлення зроблені під час ратифікації стосуються наступного:

«Відповідно до пункту 2 статті 78 Конвенції Данія залишає за собою право не застосовувати положення, викладені у пункті 3 статті 44, стосовно статей 36, 37 та 39 Конвенції.

Відповідно до пункту 3 статті 78 Конвенції Данія залишає за собою право передбачати некримінальні санкції замість кримінальних санкцій за поведінку, зазначену у статті 34 Конвенції.»

Естонія

Декларація, що міститься в ратифікаційній грамоті, зданій на зберігання 26 жовтня 2017 р.

Відповідно до пункту 1 статті 10 Конвенції, Естонська Республіка заявляє, що координаційним органом, призначеним для імплементації Конвенції в Естонській Республіці, є Міністерство юстиції.

Фінляндія

Застереження, що містяться в повідомленні про схвалення, зданому на зберігання 17 квітня 2015 р.

Відповідно до пункту 2 статті 78 Конвенції Уряд Республіки Фінляндії заявляє, що Фінляндія залишає за собою право не застосовувати пункт 1 статті 55 за дрібний напад під час вчинення правопорушення проти особи, крім особи, про яку йдеться у підрозділі 1 розділу 16 глави 21 Кримінального кодексу Фінляндії.

Заперечення, що міститься у вербальній ноті Постійного представництва Фінляндії від 26 квітня 2016 р., зарєєстрованій у Генеральному секретаріаті 29 квітня 2016 р.

Уряд Фінляндії ретельно вивчив зміст декларації, зробленої Республікою Польща щодо Конвенції Ради Європи про запобігання та протидію насильству проти жінок та домашньому насильству, згідно з якою Республіка Польща застосовуватиме Конвенцію відповідно до принципів та положень Конституції Республіки Польща. Уряд Фінляндії зазначає, що ця декларація є застереженням, оскільки обмежує сферу застосування Конвенції. Така заява/застереження видається несумісною зі статтею 78 Конвенції, відповідно до якої жодне застереження не може бути зроблене щодо будь-якого положення Конвенції за обмеженою кількістю винятків, передбачених цією статтею.

Крім того, застереження, яке складається із загального посилання на національне законодавство без зазначення його змісту, чітко не визначає для інших Сторін Конвенції якою мірою Республіка Польща бере на себе зобов'язання щодо Конвенції, а тому може викликати сумнів щодо зобов'язання Республіки Польща для виконання своїх зобов'язань за Конвенцією. Таке застереження також підпорядковується загальному принципу тлумачення

договору, згідно з яким сторона не може посилатися на положення свого національного законодавства як виправдання невиконання своїх договірних зобов'язань.

У його нинішньому формулюванні заява/застереження, зроблене Республікою Польща, видається несумісним як зі статтею 78, так і з предметом та метою Конвенції. Відповідно до статті 19 Віденської конвенції про право міжнародних договорів такі застереження не допускаються.

Отже, Уряд Фінляндії заперечує проти згаданої заяви/застереження, зробленої Республікою Польща. Це заперечення не виключає набрання чинності Конвенцією між Фінляндією та Республікою Польща. Таким чином, Конвенція набере чинності між двома державами, не користуючись цим застереженням від Республіки Польща.

**Повідомлення про поновлення застережень,
що містяться у вербальній ноті Постійного представництва Фінляндії
від 29 квітня 2020 р., передане та зареєстроване
у Генеральному секретаріаті 29 квітня 2020 р.**

Постійне представництво Ради Європи в Фінляндії має честь, відповідно до пункту 2 статті 79 Конвенції цією нотою повідомити Генеральний секретаріат, що Фінляндія повністю підтримує це застереження щодо пункт 2 статті 78 Конвенції.

Відповідно до пункту 3 статті 79 Конвенції Групою експертів з дій проти жіночого та домашнього насильства було надано пояснення, які обґрунтовують продовження дії застережень.

Примітка Секретаріату. Застереження читайте так:

Відповідно до пункту 2 статті 78 Конвенції Уряд Республіки Фінляндії заявляє, що Фінляндія залишає за собою право не застосовувати пункт 1 статті 55 за дрібний напад під час вчинення правопорушення проти особи, крім особи, про яку йдеться у підрозділі 1 розділу 16 глави 21 Кримінального кодексу Фінляндії.

Франція

**Застереження, що містяться в документі про затвердження,
зданому на зберігання 4 липня 2014 р.**

Відповідно до пункту 2 статті 78 Конвенції Франція заявляє, що застосовуватиме положення, викладені в пункті 1 «е», 3 та 4 статті 44 лише у конкретних випадках або умовах.

Відповідно до пункту 2 статті 78 Конвенції Франція заявляє, що застосовуватиме положення, передбачені статтею 58, до злочинів, встановлених

відповідно до статей 37, 38 та 39, у всіх випадках, коли ці правопорушення кваліфікуються як злочини французьким законодавством та у конкретних випадках або умовах, коли ці правопорушення кваліфікуються як делікти згідно із французьким законодавством.

**Декларація, що міститься у вербальній ноті
Постійного представництва Франції від 12 серпня 2015 р.,
зарєєстрованій в Генеральному секретаріаті 18 серпня 2015 р.**

Компетентний орган стосовно статті 10 Конвенції: Генеральний соціальний директорат, Міністерство охорони здоров'я, соціальних справ та прав жінок.

**Поновлення застережень, що містяться у вербальній ноті
Постійного представництва Франції від 30 липня 2019 р., зарєєстрованій
в Генеральному секретаріаті 31 липня 2019 р.**

Відповідно до пункту 2 статті 79 Конвенції Уряд Франції заявляє, що повністю підтримує застереження, зроблені під час затвердження Конвенції 4 липня 2014, що діють на п'ятирічний період відповідно до п. 1 статті 79 Конвенції до того часу, поки правова ситуація, що призводить до їх формулювання, не зміниться таким чином, щоб скасувати це застереження.

Примітка Секретаріату: застереження читайте так:

«Відповідно до пункту 2 статті 78 Конвенції Франція заявляє, що застосовуватиме положення викладені в пункті 1 «е», 3 та 4 статті 44 лише у конкретних випадках або умовах.

Відповідно до пункту 2 статті 78 Конвенції Франція заявляє, що застосовуватиме положення, передбачені статтею 58, до злочинів, встановлених відповідно до статей 37, 38 та 39, у всіх випадках, коли ці правопорушення кваліфікуються як злочини французьким законодавством та у конкретних випадках або умовах, коли ці правопорушення кваліфікуються як делікти згідно із французьким законодавством.»

Грузія

**Застереження, що містяться в ратифікаційній грамоті,
зданій на зберігання 19 травня 2017 р.**

Відповідно до пункту 2 статті 78 Конвенції Грузія залишає за собою право не застосовувати положення, викладені в пункті 2 статті 30 Конвенції.

Німеччина

**Застереження, передане Державним секретарем
закордонних справ Німеччини Генеральному секретарю Ради Європи**

під час підписання документа 11 травня 2011 р.

Відповідно до пункту 2 статті 78 Конвенції Федеративна Республіка Німеччина залишає за собою право не застосовувати положення, викладені в пунктах 2 та 3 статті 59 Конвенції.

**Застереження, що міститься в листі Федерального міністра
закордонних справ Німеччини, зданому на зберігання
із ратифікаційною грамотою 12 жовтня 2017 р.**

Відповідно до пункту 2 статті 78 Конвенції Федеративна Республіка Німеччина залишає за собою право встановлювати юрисдикцію за правопорушення, вчинені за кордоном особами, які постійно проживають на території Федеративної Республіки Німеччини (пункт 1 «е» статті 44) лише відповідно до умов, передбачених розділом 7 (2) № 2 Кримінального кодексу Німеччини.

Німецьке кримінальне законодавство не містить жодного положення, яке в повному обсязі реалізує пункт 1 «е» статті 44, тобто немає жодного положення, згідно з яким злочини, вчинені за кордоном іноземцями або особами без громадянства, які постійно проживають у Німеччині завжди є предметом та підпадають під юрисдикцію німецького кримінального права. Види справ, що мають значення на практиці, охоплюються розділом 7 (2) № 2 Кримінального кодексу Німеччини, згідно з яким німецьке кримінальне законодавство застосовується до злочинів, скоєних за кордоном, якщо злочинець на момент вчинення злочину був іноземцем або особою без громадянства та виявлений у Німеччині, і хоча Закон про екстрадицію дозволив би екстрадицію за таке правопорушення, екстрадиція не здійснюється. Однак, цілком можливо, що винятковий випадок може виникнути, коли такі передумови не виконуються.

Відповідно до пункту 2 статті 78 Конвенції Федеративна Республіка Німеччина залишає за собою право не застосовувати положення, викладені в пунктах 2 та 3 статті 59 Конвенції.

Вказівки, що містяться у пунктах 1 та 2 статті 59, щодо статусу проживання потерпілих від домашнього насильства, в принципі передбачені розділом 31 (1) та (2) Німецького закону про проживання (*AufenthG*). Наприклад, у другому реченні розділу 31 (2) зазначено, що подружжю, яке стало жертвою домашнього насильства, надається незалежне право проживання, навіть якщо передбачена вимога, тобто три роки законного подружнього проживання на федеральній території, не була виконана; за умови дотримання положень другого речення розділу 31 (2), дотримання цим подружжям вищевказаних вимог згідно із німецьким законодавством не здійснюється. При цьому законодавчий зміст пункту 2 статті 59 є неоднозначним. Відповідно до пункту 306 Пояснювального звіту згідно з Конвенцією для потерпілих, які опиняються в ситуаціях, коли їм загрожує репатріація, тому що розпочато провадження щодо репатріації їхнього подружжя чи партнера за насильство та жорстоке поводження, Сторони повинні вжити відповідних заходів, щоб забезпечити цим жертвам можливість добитися

зупинення провадження у справі про вислання щодо себе та подати заяву на отримання статусу проживання з гуманітарних обставин. Однак німецьке законодавство розрізняє місце проживання за сімейними обставинами та гуманітарні обставини. Передумови та юридичні наслідки цих двох дозволів на проживання різняться. Зміст розділу 31 (2) стосується дозволів на проживання з сімейних обставин. Отже, Німеччина вважає, що в тлумаченні пункту 2 статті 59 існують невизначеності, і, крім того, вважає, що вони не можуть бути з'ясовані під час переговорів або у Пояснювальному звіті. Отже, відповідно до пункту 2 статті 59 Німеччина продовжує залишати за собою право не застосовувати пункт 2 статті 59, як це стверджувала Німеччина з моменту підписання Конвенції.

Відповідно до пункту 3 статті 59 Сторони видають поновлюваний дозвіл на проживання жертвам (потерпілим), перебування яких необхідне внаслідок їх особистої ситуації або з метою їх співпраці у розслідуванні або кримінальному провадженні. Друге речення розділу 60 «а» (2), Закону Німеччини про проживання передбачає, що депортація іноземця, який є жертвою кримінального правопорушення, зупиняється, якщо його тимчасова присутність потрібна для дачі показань у зв'язку з розслідуванням або розглядом справи, що стосуються кримінального правопорушення. Цього положення зазвичай достатньо для захисту під час забезпечення кримінального судочинства. Відповідно до пункту 2 статті 78 Німеччина продовжує залишати за собою право не застосовувати пункт 3 статті 59 як це стверджувала Німеччина під час підписання Конвенції.

Греція

Застереження, що міститься у вербальній ноті Постійного представництва Греції, зданій на зберігання разом з ратифікаційною грамотою 18 червня 2018 р.

Грецька Республіка залишає за собою право відповідно до пункту 2 статті 78 Конвенції не застосовувати пункти 1 «е», 3 та 4 статті 44 Конвенції.

Ірландія

Застереження, що міститься у вербальній ноті до ратифікаційної грамоти зданої на зберігання 8 березня 2019 р.

Відповідно до пункту 2 статті 78 Конвенції Ірландія залишає за собою право не застосовувати положення Конвенції, викладені в:

- пункті 2 статті 30;
- пункті 3 статті 44.

Італія

Заява, що міститься у вербальній ноті Постійного представництва Італії, зданій на зберігання під час підписання 27 вересня 2012 р.

Італія заявляє, що вона буде застосовувати Конвенцію у відповідності до принципів та положень Конституції Італії.

Латвія

Застереження та заява, що містяться в Декларації Прем'єр-міністра Латвії від 17 травня 2016 року, переданій заступнику Генерального секретаря під час підписання документа 18 травня 2016 року

Відповідно до пункту 2 статті 78 Конвенції Латвійська Республіка заявляє, що залишає за собою право не застосовувати пункт 1 статті 55 щодо статті 35 щодо незначних правопорушень.

Латвійська Республіка заявляє, що застосовуватиме Конвенцію відповідно до принципів та положень Конституції Латвійської Республіки.

Литва

Заява, що міститься у вербальній ноті Міністерства закордонних справ Литви від 6 червня 2013 року, переданій Генеральному секретарю під час підписання 7 червня 2013 року

Литовська Республіка заявляє, що застосовуватиме Конвенцію відповідно до принципів та положень Конституції Литовської Республіки.

Мальта

Застереження, що міститься у вербальній ноті Постійного представництва Мальти, переданій під час підписання документа 21 травня 2012 р.

Відповідно до підпунктів 1, 2 пункту 2 статті 78 Мальта робить наступні застереження:

На цій стадії, Мальта залишає за собою право не застосовувати пункт 2 статті 30 Конвенції та продовжувати застосовувати своє чинне законодавство, яке стосується державної компенсації.

Мальта залишає за собою право не застосовувати пункт 1 «е» статті 44 та встановлювати юрисдикцію, коли правопорушення вчиняється особою, яка має постійне місце проживання відповідно до статті 7 Закону про імміграцію.

На цій стадії, Мальта залишає за собою право не застосовувати статтю 59 та продовжує застосовувати своє чинне законодавство щодо статусу проживання жертв насильства, статус проживання яких залежить від статусу подружжя або партнера.

**Застереження, зроблені під час підписання
документа 21 травня 2012 р. та підтверджені в ратифікаційній грамоті,
зданій на зберігання 29 липня 2014 р.**

Відповідно до підпунктів 1, 2 пункту 2 статті 78 Мальта робить наступні застереження:

На цій стадії, Мальта залишає за собою право не застосовувати пункт 2 статті 30 Конвенції та продовжувати застосовувати своє чинне законодавство, яке стосується державної компенсації.

Мальта залишає за собою право не застосовувати статтю 44 (1) (e) та встановлювати юрисдикцію, коли правопорушення вчиняється особою, яка має постійне місце проживання відповідно до статті 7 Закону про імміграцію.

На цій стадії, Мальта залишає за собою право не застосовувати статтю 59 та продовжує застосовувати чинне законодавство щодо статусу проживання жертв насильства, статус проживання яких залежить від статусу подружжя або партнера.

**Повідомлення про відкликання застережень,
що міститься у вербальній ноті
Постійного представництва Мальти від 24 квітня 2018 р.**

Відповідно до пункту 4 статті 78 Конвенції Уряд Мальти хоче відкликати застереження, зроблене до статті 59 Конвенції Ради Європи про запобігання насильству стосовно жінок і домашньому насильству та боротьбу із цими явищами, вчиненої в м. Стамбул 11 травня 2011 року.

Примітка Секретаріату: застереження читайте так:

«На цій стадії, Мальта залишає за собою право не застосовувати статтю 59 та продовжує застосовувати чинне законодавство щодо статусу проживання жертв насильства, статус проживання яких залежить від статусу подружжя або партнера.»

**Повідомлення про поновлення застережень,
що міститься у вербальній ноті
Постійного представництва від 19 липня 2018 р.,
zareєстроване у Генеральному секретаріаті 23 липня 2018 р.**

Відповідно до статті 79 Конвенції, Уряд Мальти хотів би підтримати застереження, зроблене до статей 30 та 44 Конвенції.

Примітка Секретаріату: застереження читайте так:

«На цій стадії Мальта залишає за собою право не застосовувати пункт 2 статті 30 Конвенції та продовжує застосовувати чинне законодавство щодо державних компенсацій.

Мальта залишає за собою право не застосовувати статтю 44 (1) (e) та встановлювати юрисдикцію, коли правопорушення вчиняється особою, яка має постійне місце проживання відповідно до статті 7 Закону про імміграцію.»

Монако

Застереження, що супроводжує ратифікаційну грамоту, здану на зберігання 7 жовтня 2014 р.

Відповідно до пункту 2 статті 78 Конвенції Князівство Монако залишає за собою право не застосовувати повністю або частково правила юрисдикції, встановлені відповідно до пунктів 1 «e», 3 та 4 статті 44 Конвенції.

Відповідно до пункту 2 статті 78 Конвенції Князівство Монако залишає за собою право не застосовувати повністю або частково положення статті 59 Конвенції.

Відповідно до пункту 2 статті 78 Конвенції Князівство Монако залишає за собою право не застосовувати пункт 2 статті 30 Конвенції та продовжує застосовувати своє чинне законодавство щодо державної компенсації.

Повідомлення про поновлення застережень, що містяться у вербальній ноті Постійного представництва від 30 липня 2020 р., передане та зареєстроване у Генеральному секретаріаті 30 липня 2020 р.

Постійне Представництво Уряду Князівства Монако в Раді Європи має честь цією нотою повідомити Генеральному Секретарю, що відповідно до пунктів 2, 3 статті 79 Конвенції повністю підтримує пункт 2 статті 30 пункти 1 «e», 3, 4 статті 44, статтю 59.

Відповідно до пункту 3 статті 79 Конвенції Групою експертів з дій проти жіночого та домашнього насильства було надано пояснення, які обґрунтовують продовження дії застережень, що будуть діяти до тих пір, доки не буде внесено відповідні законодавчі зміни у зв'язку з ратифікацією Конвенції.

Примітка Секретаріату: застереження слід читати таким чином:

«Відповідно до пункту 2 статті 78 Конвенції Князівство Монако залишає за собою право не застосовувати пункт 2 статті 30 Конвенції та продовжує застосовувати своє чинне законодавство щодо державної компенсації.

Відповідно до пункту 2 статті 78 Конвенції, Князівство Монако залишає за собою право не застосовувати повністю або частково правила юрисдикції, встановлені відповідно до пунктів 1 «е», 3 та 4 статті 44 Конвенції.

Відповідно до пункту 2 статті 78 Конвенції Князівство Монако залишає за собою право не застосовувати повністю або частково положення статті 59 Конвенції.»

Нідерланди

Заява про прийняття, що міститься у повідомленні зданому на зберігання 18 листопада 2015 року

Королівство Нідерландів приймає Конвенцію щодо європейської частини Нідерландів.

Заперечення, що міститься у вербальній ноті Постійного представництва Нідерландів від 28 квітня 2016 р., зареєстрованого у Генеральному секретаріаті 29 квітня 2016 р.

Уряд Королівства Нідерландів уважно вивчив заяву, зроблену Урядом Республіки Польща стосовно Конвенції Ради Європи про запобігання та протидію насильству проти жінок та домашньому насильству.

Уряд Королівства Нідерландів зазначає, що заява зроблена Республікою Польща, підпорядковує застосування Конвенції принципам та положенням Конституції Республіки Польща, що насправді є застереженням.

Уряд Королівства Нідерландів вважає, що таке застереження, яке спрямоване на обмеження відповідальності держави, що його робить відповідно до Конвенції, посилаючись на національне законодавство, викликає сумніви щодо прихильності цієї держави до предмета та мети Конвенції.

Далі Уряд Королівства Нідерландів нагадує, що відповідно до пункту 1 статті 78 Конвенції застереження дозволяються лише щодо обмеженої та конкретної кількості статей.

Тому Уряд Королівства Нідерландів заперечує проти цього застереження.

Це заперечення не виключає набрання чинності Конвенції між Королівством Нідерландів та Республікою Польща.

Північна Македонія

Колишня Югославська Республіка Македонія

Застереження, що містяться в ратифікаційній грамоті, зданій на зберігання 23 березня 2018 р.

Відповідно до пункту 2 статті 78 Конвенції Ради Європи про запобігання та протидію насильству проти жінок та домашньому насильству Республіка Македонія заявляє, що залишає за собою право:

- не застосовувати або застосовувати лише у конкретних випадках положення пункту 2 статті 30 Конвенції відповідно до чинного законодавства (Закон про правосуддя у справах дітей) лише стосовно дитини, яка була визнана жертвою за остаточним рішенням Суду або їй було заподіяно шкоду, передбачену законом як кримінальне правопорушення з ознаками насильства;

- не застосовувати пункт 3 статті 44 Конвенції та застосовувати правила та вимоги про юрисдикцію, викладені в її національному законодавстві (глава 12 Кримінального кодексу Республіки Македонія під назвою «Застосування кримінального законодавства відповідно до місця вчинення злочину»);

- не застосовувати пункт 1 статті 55 стосовно статті 35 цієї Конвенції, щодо незначних правопорушень, до приведення у відповідність положень відповідного законодавства Республіки Македонія до положень цієї Конвенції;

- не застосовувати статтю 59 Конвенції до приведення у відповідність положень відповідного законодавства Республіки Македонія з положеннями цієї Конвенції.

Норвегія

Заперечення, що міститься у вербальній ноті Постійного представництва Норвегії від 3 липня 2017 року, зарєєстрованій у Генеральному секретаріаті 05 липня 2017 року

Уряд Норвегії уважно вивчив заяву, зроблену Республікою Польща після ратифікації Конвенції Ради Європи про запобігання та протидію насильству проти жінок та домашньому насильству, в якій Республіка Польща заявляє: *«Республіка Польща заявляє, що застосовуватиме Конвенцію відповідно до принципів та положень Конституції Республіки Польща».*

Норвегія зазначає, що ця заява в цілому є застереженням.

Уряд Норвегії зазначає, що відповідно до пункту 1 статті 78 Конвенції застереження дозволяються лише щодо обмеженої та конкретної кількості статей.

Посилаючись на загальне посилання на національну Конституцію без подальшого опису її змісту, Республіка Польща звільняє інші держави-учасниці Конвенції від можливості оцінки повних наслідків такої заяви. Уряд Норвегії вважає, що застереження в його теперішній формі, яке підпорядковує застосування Конвенції принципам та положенням Республіки Польща, може

викликати сумнів щодо прихильності держави, що робить такі заяви, щодо предмету та мети Конвенції.

Загальний інтерес держав, щоб держави, які стали Сторонами договору, дотримувались його відповідно до предмету та мети цього договору.

Тому Уряд Норвегії висловлює заперечення щодо згаданої заяви.

Це заперечення не виключає набрання чинності Конвенцією між Королівством Норвегія та Республікою Польща, якщо Республіка Польща не скористається згаданою заявою.

Польща

Республіка Польща відповідно до статті 81 Конвенції Ради Європи про запобігання насильству стосовно жінок і домашньому насильству та боротьбі із цими явищами повідомила про її підписання 18 грудня 2012 року.

Заперечення, та заяви, що містяться в акті прийому зданому на зберігання 27 квітня 2015 р.

Республіка Польща заявляє, що буде застосовувати Конвенцію відповідно до принципів і положень Конституції Республіки Польща.

Республіка Польща визнає необхідність тлумачення пункту 5 статті 18 Конвенції, оскільки відповідно до міжнародних угод, Стороною яких вона є, прямо застосовуються нормативні акти міжнародних організацій, яким Республіка Польща надала компетенцію державної влади в деяких випадках. Відповідно, Республіка Польща надає консульський захист лише громадянам Польщі та громадянам держав-учасниць Європейського Союзу, які не мають доступу до дипломатичної чи консульської установи на території третьої країни, на таких же умовах як громадянам Польщі. Крім того, відповідно до загальновизнаних принципів міжнародного права, Республіка Польща не надає консульського захисту громадянам приймаючої держави. Консул Республіки Польща може вжити заходів консульського захисту передбачених міжнародних правом у дипломатичних відносинах.

Відповідно до пункту 2 статті 78 Республіка Польща заявляє, що пункт 2 статті 30 Конвенції буде застосувати виключно стосовно жертв громадян Республіки Польща або громадян Європейського Союзу та відповідно до процедури, передбаченої національним законодавством.

Відповідно до пункту 2 статті 78 Республіка Польща залишає за собою право не застосовувати Конвенцію, коли правопорушення, вчинено особою, яка проживає на території Республіки Польща.

Відповідно до пункту 2 статті 78 Республіка Польща цим заявляє, що пункт 1 статті 55 Конвенції не буде застосовуватися стосовно статті 35 щодо незначних правопорушень.

Відповідно до пункту 2 статті 78 Республіка Польща цим заявляє, що стаття 58 Конвенції не буде застосовуватися стосовно статті 37, 38 та 39 Конвенції.

Зміни та повідомлення про поновлення застережень, що містяться в листі Постійного представника Польщі від 28 січня 2021 р., зареєстрованому в Генеральному секретаріаті 28 січня 2021 р.

Беручи до уваги статті 78 та 79 Конвенції Ради Європи про попередження та протидію насильству проти жінок та домашньому насильству, Республіка Польща повідомляє про рішення про зміну сфери застосування вищезазначеної Конвенції щодо Республіки Польща, продовживши далі п'ятирічний період застережень до статті 55, а саме:

«Відповідно до пункту 2 статті 78 Республіка Польща цим заявляє, що пункт 1 статті 55 Конвенції не буде застосовуватися стосовно статті 35 щодо незначних правопорушень».

а, також змінивши застереження до пункту 2 статті 30 та пункту 1 статті 44 зокрема:

«Відповідно до пункту 2 статті 78 Республіка Польща заявляє, що пункт 2 статті 30 Конвенції буде застосувати виключно стосовно жертв громадян Республіки Польща або громадян Європейського Союзу та відповідно до процедури, передбаченої національним законодавством.

Відповідно до пункту 2 статті 78 Республіка Польща залишає за собою право не застосовувати пункт 1 «е» статті 44 Конвенції, за винятком випадків, коли юрисдикція щодо іноземців впливає з Польського права».

Примітка Секретаріату:

Застереження до статей 30 та 44 зроблені під час ратифікації читайте наступним чином:

«Відповідно до пункту 2 статті 78 Республіка Польща заявляє, що пункт 2 статті 30 Конвенції буде застосувати виключно стосовно жертв громадян Республіки Польща або громадян Європейського Союзу та відповідно до процедури, передбаченої національним законодавством.

Відповідно до пункту 2 статті 78 Республіка Польща залишає за собою право не застосовувати Конвенцію, коли правопорушення, вчинене особою яка проживає на території Республіки Польща».

**Відкликання застереження, що міститься
в листі Постійного представника Польщі від 28 січня 2021 р.,
zareєстрованому в Генеральному секретаріаті 28 січня 2021 р.**

Беручи до уваги статті 78 та 79 Конвенції Ради Європи про попередження та протидію насильству проти жінок та домашньому насильству, Республіка Польща повідомляє про рішення щодо зміни сфери застосування вищезазначеної Конвенції щодо Республіки Польща та відкликання застереження до статті 58, а саме:

[Примітка Секретаріату:

Відповідно до пункту 2 статті 78 Республіка Польща цим заявляє, що стаття 58 Конвенції не застосовується стосовно статей 37, 38, 39 Конвенції.]

Румунія

**Застереження, що містяться в ратифікаційній грамоті,
зданій на зберігання 23 травня 2016 р.**

Відповідно до пунктів 1 та 2 статті 78 Конвенції Румунія залишає за собою право не застосовувати або застосовувати лише у конкретних випадках або умовах положення, викладені в:

- пункті 2 статті 30;
- пункті 1 «е», 3 та 4 статті 44;
- пункті 1 статті 55 стосовно статті 35 щодо незначних правопорушень;
- статті 59.

Відповідно до пунктів 1 і 3 статті 78 Конвенції, Румунія залишає за собою право передбачати некримінальні санкції, замість кримінальних санкцій, за поведінку передбачену статтями 33 та 34.

Сербія

**Застереження, що містяться в повноваженнях на підписання
здані на зберігання 04 квітня 2012 р.**

Відповідно до підпунктів 1 та 2 пункту 2 статті 78 Конвенції Ради Європи про запобігання та протидію насильству щодо жінок та домашньому насильству Республіка Сербія залишає за собою право не застосовувати положення, передбачені пунктом 2 статті 30, пункту 1 «е», 3 та 4 статті 44 Конвенції в очікуванні узгодження свого національного кримінального законодавства із зазначеними положеннями Конвенції.

**Застереження, що містяться у вербальній ноті
Міністра закордонних справ Сербії, зданій на зберігання одночасно з
ратифікаційною грамотою 21 листопада 2013 р.**

Відповідно до підпунктів 1 та 2 пункту 2 статті 78 Конвенції Ради Європи про запобігання та протидію насильству щодо жінок та домашньому насильству Республіка Сербія залишає за собою право не застосовувати положення, передбачені пунктом 2 статті 30, пункту 1 «е», 3 та 4 статті 44 Конвенції в очікуванні узгодження свого національного кримінального законодавства із зазначеними положеннями Конвенції.

Часткове відновлення застереження, яке міститься в листі Постійного представництва Сербії від 31 січня 2020 р., зареєстрованого в Генеральному секретаріаті 31 січня 2020 р.

Відповідно до пункту 1 статті 79 Конвенції Республіка Сербія повідомляє, що вирішила відновити своє застереження щодо пункту 2 статті 30 Конвенції Ради Європи про запобігання та протидію насильству щодо жінок та домашнього насильства (Стамбульська конвенція) на наступний п'ятирічний період, беручи до уваги, що на даний момент вона не в змозі розрахувати розмір коштів, які повинні бути призначені державою для виплати компенсації жертвам актів насильства, в т.ч. насильство щодо жінок, оскільки інформація про кількість проваджень, порушених проти винних осіб та держави, наразі відсутня в офіційних документах, оскільки вона не збирається із матеріалів судових справ, тоді як вона вирішила зняти застереження щодо пункту 1 «е», 3 та 4 статті 44 Конвенції.

Примітки Секретаріату: застереження читати так:

Відповідно до підпунктів 1 та 2 пункту 2 статті 78 Конвенції Ради Європи про запобігання та протидію насильству щодо жінок та домашньому насильству Республіка Сербія залишає за собою право не застосовувати положення, передбачені пунктом 2 статті 30, пунктами 1 «е», 3 та 4 статті 44 Конвенції в очікуванні узгодження свого національного кримінального законодавства із зазначеними положеннями Конвенції.

Словенія

Застереження, що міститься в ратифікаційній грамоті, доповненій вербальною нотою Постійного представництва Словенії в лютому 2015 р. здані на зберігання 5 лютого 2015 р.

Відповідно до пункту 2 статті 78 Конвенції Республіка Словенія заявляє, що залишає за собою право не застосовувати положення, викладені у:

- пункті 2 статті 30;
- пунктах 1 «е», 3 та 4 статті 44;
- пункті 1 статті 55 стосовно статті 35 щодо незначних правопорушень;
- статті 58 стосовно статей 37, 38 та 39, та
- статті 59.

**Поновлення застереження, що міститься у вербальній ноті,
Постійного представництва Словенії, зареєстрованого
від 11 лютого 2020 р.**

Відповідно до п. 1 статті 79 Конвенції Республіка Словенія інформує, що вирішила повністю підтримати застереження зроблене під час ратифікації, на новий п'ятирічний період.

Примітки Секретаріату: застереження читати так:

«Відповідно до пункту 2 статті 78 Конвенції, Республіка Словенія заявляє, що залишає за собою право не застосовувати положення, викладені у:

- пункті 2 статті 30;
- пунктах 1.е, 3 та 4 статті 44;
- пункт 1 статті 55 стосовно статті 35 щодо незначних правопорушень;
- статті 58 стосовно статей 37, 38 та 39;
- статті 59.»

Іспанія

**Заява, що містяться в ратифікаційній грамоті,
зданій на зберігання 10 квітня 2014 р.**

У випадку, якщо ця Конвенція буде ратифікована Великобританією та поширена на Гібралтар, Іспанія хотіла б зробити таку декларацію:

1. Гібралтар - це неавтономна територія, міжнародні відносини якої перебувають під відповідальністю Великобританії і яка підлягає процесу деколонізації відповідно до відповідних рішень та резолюцій Генеральної Асамблеї ООН.

2. Влада Гібралтару має місцевий характер і користується виключно внутрішньою компетенцією, що виходить і базується на розподілі та віднесенні компетенції виконуваних Сполученим Королівством відповідно до його внутрішнього законодавства в якості суверенної держави, від якої згадана неавтономна територія залежить.

3. Як результат, можлива участь органів влади Гібралтару у застосуванні цієї Конвенції буде розумітися як така, що здійснюється виключно як частина внутрішніх повноважень Гібралтару, і не може вважатись такою, що будь-яким чином змінює положення двох попередніх пунктів.

4. Процес, передбачений Домовленостями, що стосуються влади Гібралтару в контексті деяких міжнародних договорів (2007 р.), які були прийняті Іспанією

га Великобританією 19 грудня 2007 р. (Спільно з «Узгодженими домовленостями, що стосуються влади Гібралтару в контексті інструментів ЄС та пов'язаних з ними договорів» від 19 квітня 2000 р.) застосовуються до Конвенції про запобігання та протидію насильству щодо жінок та домашньому насильству, підписаній Іспанією в порядку «ad referendum» 11 травня 2011 р.

5. Не слід тлумачити як визнання будь-якого права чи будь-якої ситуації щодо територій, на які не поширюється стаття X Утрехтського договору від 13 липня 1713 р., укладеного між Коронами Іспанії та Сполученого Королівства Великої Британії.

Іспанія внесе необхідні зміни у своє внутрішнє законодавство для того, щоб Конвенція могла застосовуватися в повному обсязі.

Швеція

Застереження, що міститься у ратифікаційній грамоті, зданій на зберігання 01 липня 2014 р.

Відповідно до пункту 2 статті 78 Конвенції Швеція залишає за собою право не застосовувати положення викладені в пункті 3 статті 44 та статті 58 Конвенції.

Заперечення, що міститься у вербальній ноті Міністерства закордонних справ Швеції від 15 лютого 2016 р., зарєєстрованій у Генеральному секретаріаті 3 березня 2016 р.

Уряд Швеції вивчив зміст заяви, зробленої Республікою Польща після ратифікації Конвенції Ради Європи про запобігання та протидію насильству проти жінок та домашньому насильству, згідно з якою Республіка Польща застосовуватиме Конвенцію відповідно до принципів та положень Конституції Республіки Польща.

Швеція вважає, що ця заява насправді є застереженням.

Відповідно до статті 78 Конвенції застереження допускаються лише до обмеженої та визначеної кількості статей. Заява, зроблена Республікою Польща, виходить за рамки дозволеного Конвенцією.

Крім того, Швеція хотіла б заявити наступне. Застереження, згідно з якими держава-учасниця обмежує свої обов'язки згідно з Конвенцією, не вважаючи себе пов'язаною певними статтями та посилаючись на загальні посилання на національне або релігійне законодавство, можуть викликати сумнів у зобов'язаннях держави, що робить таку заяву, щодо предмету та цілей Конвенції, та більше того, сприяти підриву основ міжнародного договірного права.

Спільним, в інтересах держав, сторонами договорів, яких вони вирішили стати, зокрема є дотримання, як предмету так і мети договору усіма сторонами.

З цих причин уряд Швеції заперечує проти згаданої заяви.

Це заперечення не виключає набрання чинності Конвенцією між Швецією та Республікою Польща, якщо Республіка Польща не скористається згаданою вище заявою.

**Повідомлення про поновлення застереження,
що міститься у листі Міністра закордонних справ Швеції від 18 липня 2019
р.,
zareєстрованому у Генеральному секретаріаті 28 липня 2019 р.**

Відповідно до пункту 2 статті 79 Конвенції Уряд Швеції заявляє, що повністю підтримує застереження зроблене під час ратифікації Конвенції до пункту 1 статті 79 Конвенції на п'ятирічний період.

[Примітка Секретаріату Застереження зроблене під час ратифікації слід читати так:

«Відповідно до пункту 2 статті 78 Конвенції Швеція залишає за собою право не застосовувати положення, викладені в пункті 3 статті 44 та статті 58 Конвенції.

Швейцарія

**Застереження, що містяться в ратифікаційній
грамоті, зданій на зберігання 14 грудня 2017 р.**

Відповідно до пункту 2 статті 78 Конвенції Швейцарія залишає за собою право:

- не застосовувати пункти 1 «е» статті 44;
- не застосовувати пункт 3 статті 44 стосовно сексуального насильства щодо дорослих (стаття 36 Конвенції) та до примусового абортів та примусової стерилізації (стаття 39 Конвенції);
- не застосовувати або застосовувати лише в конкретних випадках або умовах, положення, викладені в пункті 1 статті 55 щодо незначних правопорушень (стаття 35 Конвенції);
- не застосовувати або застосовувати лише у конкретних випадках або умовах, положення, викладені у статті 59.

**Заперечення, що містяться у вербальній ноті
Постійного представництва Швейцарії від 11 грудня 2017 р.
здане на зберігання з ратифікаційною грамотою 14 грудня 2017 р.**

Федеральна рада Швейцарії вивчила заяву, зроблену Республікою Польща після ратифікації Конвенції Ради Європи про запобігання та протидію

насилъству проти жінок та домашньому насилъству та боротьбу з цими явищами від 11 травня 2011 року, згідно з якою Республіка Польща застосовуватиме Конвенцію відповідно до принципів та положень Конституції Республіки Польща.

Федеральна Рада Швейцарії вважає, що ця заява насправді є застереженням. Відповідно до статті 78 Конвенції жодне застереження щодо положень Конвенції не допускається, за обмеженою кількістю винятків, передбачених цією статтею. Заява, зроблена Республікою Польща, виходить за рамки дозволеного Конвенцією.

Більше того, застереження, яке підпорядковує будь-яке положення Конвенції в цілому Конституції Республіки Польща, є застереженням загального обсягу, яке, ймовірно, може поставити під сумнів повну прихильність Республіки Польща до предмета та мети Конвенції.

Заява, зроблена Республікою Польща, виявляється несумісною як зі статтею 78, так і з предметом та метою Конвенції. Федеральна Рада Швейцарії нагадує, що відповідно до цього положення, а також відповідно до статті 19 Віденської конвенції від 23 травня 1969 року про право міжнародних договорів, такі застереження не допускаються.

Державам відповідає спільний інтерес, щоб інструменти, сторонами яких вони вирішили стати, поважалися усіма договірними сторонами щодо предмету та цілям договору, і щоб держави були готові змінити своє законодавство з метою виконання своїх договірних зобов'язань.

Тому Федеральна Рада Швейцарії заперечує проти заяви Республіки Польща. Це заперечення не виключає набрання чинності Конвенцією в цілому між Швейцарією та Республікою Польща.